

Financijski položaj veslačkih klubova u Republici Hrvatskoj

Kernc, Filip

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:791247>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-16**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Diplomski studij "Financije"

**FINANCIJSKI POLOŽAJ VESLAČKIH KLUBOVA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

Diplomski rad

Filip Kernc

Zagreb, svibanj, 2020.

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Diplomski studij "Financije"

**FINANCIJSKI POLOŽAJ VESLAČKIH KLUBOVA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**
**THE FINANCIAL CONDITION OF ROWING CLUBS IN
THE REPUBLIC OF CROATIA**

Diplomski rad

Filip Kernc, 0034049127

Mentor: Prof.dr.sc. Anto Bajo

Zagreb, svibanj, 2020.

Filip Kernc

Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je ovaj diplomski rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu, 01.05.2020.

(potpis)

Sažetak i ključne riječi

Ključne riječi: izvori financiranja, veslanje, veslački klubovi, sport, neprofitne organizacije

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori podataka.....	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	2
2. ORGANIZACIJA I FINANCIRANJE VESLAČKIH KLUBOVA U EUROPI4	
2.1. Broj i status veslačkih klubova.....	4
2.2. Izvori financiranja veslačkih klubova	10
2.3. Visina ulaganja u veslački sport.....	11
3. ORGANIZACIJA I FINANCIRANJE VESLAČKIH KLUBOVA U	
REPUBLICI HRVATSKOJ	16
3.1. Broj veslačkih klubova i članova.....	16
3.2. Ostvareni sportski rezultati veslačkih klubova u Hrvatskoj	20
3.3. Status veslačkih klubova u Hrvatskoj	23
3.4. Izvori financiranja veslačkih klubova u Hrvatskoj.....	24
4. FINANCIJSKI POLOŽAJ VESLAČKIH KLUBOVA U HRVATSKOJ	26
4.1. Visina ukupnih raspoloživih financijskih sredstava za veslački sport	26
4.2. Distribucija financijskih sredstava po veslačkim klubovima	28
4.3. Analiza financijskih izvještaja i odabrani financijski pokazatelji veslačkih	
klubova.....	30
5. ZAKLJUČAK	43
Popis literature.....	44
Popis tablica.....	46

1. UVOD

Veslanje je pojedinačni i grupni natjecateljski sport. Iako se prva veslačka natjecanja javljaju već u kasnom srednjem vijeku, odnosno u razdoblju od 14.-15. stoljeća, suvremene regate oblikovane su kroz 19. stoljeće u Engleskoj, gdje je veslanje na Oxford i Cambridge sveučilištima bilo jedan od popularnijih akademskih sportova. Godine 1892. formira se La Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron (FISA) kao međunarodni veslački savez, a veslanje od 1908. godine javlja se na olimpijskim igrama i nastavlja se održavati kao standardni olimpijski sport do danas.¹

1.1. Predmet i cilj rada

Cilj ovoga rada je ispitati i usporediti status veslačkog sporta u Europi i u Republici Hrvatskoj te dostupnost izvora financiranja veslačkih klubova. Financijska sredstva kojima nacionalni veslački savezi i klubovi raspolažu uvelike ovisi o dostupnosti sredstava koje mogu prikupiti od nacionalnih olimpijskih odbora, nacionalnih veslačkih saveza ili ostalih eksternih i internih izvora financiranja. Dostupnost financija veslačkih klubova ovisi i o tome koliko država ulaže u olimpijske sportove i koliko im je važan internacionalni uspjeh u pojedinom sportu pa se tako očekuje i da će broj veslačkih klubova i dostupnost financijskih sredstava kroz različite izvore varirati ovisno o tradiciji zemlje i njenim mogućnostima.

1.2. Izvori podataka

Podaci o broju veslačkih klubova u europskim zemljama preuzeti su s internetskih stranica nacionalnih veslačkih saveza svake zemlje koja je uključena u rad, a njihove internetske stranice dostupne su putem popisa nacionalnih saveza zemalja članica FISA organizacije.² Rusija i Turska isključene su iz rada jer su samo određene regije tih zemalja i

¹ Wigglesworth, N. (2013) *The social history of English rowing*. Oxon: Routledge, str. 166.

² La Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron [FISA]. (2014) *National federations*. Lausanne: FISA. Dostupno na <http://www.worldrowing.com/fisa/national-federations/> [07.08.2017.]

veslački klubovi tih regija u Europi, a Ukrajina, Danska i Island isključeni su iz rada jer njihovi nacionalni veslački savezi ne objavljuju javno popis klubova u članstvu saveza.

Uzimajući u obzir da geografski, društveni i ekonomski činitelji mogu utjecati na brojnost klubova i količinu ulaganja u sport, prikupljen je i broj stanovnika svake Europske zemlje uključene u rad kako bi se utvrdio broj veslačkih klubova na svakih milijun stanovnika. Broj stanovnika zemalja preuzet je s internetske stranice Svjetske banke.³

Izvori financiranja isto tako su prikupljeni putem interneta, ali transparentnost financija saveza i klubova nije jednaka u svim europskim zemljama. Ti podaci prikupljeni su samo od zemalja Velike Britanije, Francuske, Danske i Irske jer olimpijski odbori i veslački savezi tih zemalja javno objavljuju podatke u budžetu i ulaganjima u olimpijske sportove dok drugim državama ili nedostaje transparentnosti po pitanju ulaganja u olimpijske sportove ili ulaganja nisu razložena po sportu. Uz generalni pregled izvora financiranja, prikupljeni su i financijski izvještaji veslačkog kluba *Guernsbey Rowing Club* kako bi se popisali dodatni mogući izvori sredstava.

Položaj veslačkih klubova, njihova brojnost i članstvo, u Republici Hrvatskoj bit će preuzeti od Hrvatskog veslačkog saveza. Financijski izvještaji kojima će se analizirati izvori financiranja klubova bit će preuzeti od registra neprofitnih organizacija.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad je podijeljen na pet cjelina, od kojih je prva cjelina uvod rada, gdje se predstavljaju cilj, metodologija izrade i struktura rada. U drugom poglavlju iznose se podaci vezani uz veslačke klubove u Europi. Ističe se broj veslačkih klubova u europskim zemljama i njihov pravni status te izvori financiranja i iznosi koji su im dostupni.

Treće i četvrto poglavlje bave se veslačkim sportom i klubovima u Republici Hrvatskoj. U trećem poglavlju predstavlja se i raspravlja o organizaciji veslačkih klubova i njihovim

³ World Bank Group. (2016) *Population, total*. Washington, DC: World Bank Group. Dostupno na <http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL> [08.08.2017.]

izvorima financiranja te se detaljnije raspravlja o broju veslačkih klubova i članstava, sportskim rezultatima veslačkih klubova, pravnim statusima klubova i izvorima financiranja. U četvrtom se poglavlju obrađuje tematika financijskog položaja veslačkih klubova u Hrvatskoj, odnosno ukupna raspoloživa sredstva i distribucija tih sredstava među klubovima. Analizirani su i financijski izvještaji klubova te su predstavljeni njihovi financijski pokazatelji. U petom, zaključnom dijelu rada, predstavljen je sažeti prikaz obrađenih tema i izveden je zaključak temeljem predstavljenih podataka i rasprava u prethodnim poglavljima rada.

2. ORGANIZACIJA I FINANCIRANJE VESLAČKIH KLUBOVA U EUROPI

2.1. Broj i status veslačkih klubova

Iako svaka europska zemlja postavlja vlastite zakonske okvire prema kojima se definira status sportskih klubova, u Europskoj uniji sportski klubovi uglavnom su zbog povijesnih i društvenih utjecaja formirani kao volonterske organizacije (eng. *voluntary organizations*).⁴ Na sportske klubove kao volonterske organizacije odnosi se sljedećih sedam pravnih načela:

1. *Dobrovoljno članstvo* odnosi se na to da članovi samostalno odlučuju kada će se upisati u klub i kada će se ispisati iz klub, a članstvo nije podložno pravnim, socijalnim i političkim uvjetima.
2. *Orijentiranost prema interesu članova* proizlazi iz toga što je članstvo dobrovoljno pa klub mora privući i zadržati članove svojim radom.
3. *Demokratska struktura* je uvjet rada volonterskih organizacija pa je i donošenje odluka koje su relevantne ciljevima sportskoga kluba podložno demokratskim načelima kao što je pravo glasa na službenim sastancima.
4. *Dobrotvorni rad* je obavezan u sportskim klubovima jer su volonterske organizacije pa tako niti jedan djelatnik kluba ne može biti u stalnom radnom odnosu, iako je moguće primati novčanu kompenzaciju za rad u sportskim klubovima dokle god su određeni uvjeti zadovoljeni (npr. isplate prema svakome članu su niže od određenoga iznosa).
5. *Autonomija* je pravno načelo koje sportskome klubu garantira da mogu samostalno raditi na ostvarenju svojih ciljeva, što uključuje i financijske ciljeve koje postižu putem eksternih i internih izvora financiranja.
6. *Neprofitna orijentacija*, neovisno o tome je li klub registriran kao dobrotvorna organizacija (eng. *charitable incorporated organisation*), znači da klub ne može raditi na povećanju profitabilnosti i dobiti, već se svaka dobit mora raspodijeliti članovima ili reinvestirati u razvoj kluba.

⁴ Breuer, C., Hoekman, R., Nagel, S., van der Werff, H. (eds.) (2015) *Sport clubs in Europe: A cross-national comparative perspective*. Cham: Springer International Publishing AG, str. 7-9.

7. *Solidarnost* je načelo koje u kontekstu sportskih klubova kao neprofitnih organizacija označava da svi članovi primaju iste usluge za fiksnu članarinu koju plaćaju klubu.

Navedena pravna načela konzistentna su u svim zemljama Europske unije, ali specifični oblici pravnog ustroja volonterskih organizacija, po kojima su određene njihove odgovornosti, ograničenja i porezne obveze, ovise od države do države. Tako se primjerice veslački klubovi u Engleskoj najčešće registriraju kao neinkorporirane ili kao inkorporirane volonterske organizacije.⁵ Neinkorporirani klubovi su oni u kojima klub nije zaseban pravni identitet već su to skupine osnivača koji su sastavili i pridržavaju se statuta organizacije, a inkorporirani klubovi su oni koji postoje kao pravni entiteti i u mogućnosti su sklapati obvezujuće ugovore. Neki primjeri ostalih mogućnosti registracije veslačkog kluba su društveni amaterski sportski klub (eng. *community amateur sports club*) ili tvrtka za društveni interes (eng. *community interest company*).

Neovisno o tome za koji oblik pravnog ustroja se osnivači sportskog kluba odluče, uvijek je riječ o neprofitnim organizacijama pa se na sve sportske klubove u Europi odnose ista pravna načela poput solidarnosti, demokratske strukture i neprofitna orijentacija. Međutim, s obzirom na to da su prema Breuer i sur.⁶ sportski klubovi trenutno u tranzicijskoj fazi po pitanju pravnoga ustroja, neki mogući ustroji odudaraju od tradicionalnih načela. Na primjer, u Velikoj Britaniji je moguće osnovati veslački klub kao privatno dioničko društvo (eng. *private company limited by shares*).⁷ Za razliku od dioničkih društava, takve kompanije ne mogu ponuditi svoje dionice javno na tržištu, ali mogu ponuditi dionice vlasnicima ili privatnim ulagačima. U takvim poduzećima može se dogoditi da vlasništvo preuzme jedna osoba, što bi negativno utjecalo na demokratska načela vođenja takve organizacije.

Broj veslačkih klubova uvelike ovisi o tradiciji zemalja, geografskim i društvenim obilježjima te njihovom stupnju ekonomskog razvoja. Broj klubova po milijun stanovnika u zemljama na područjima zapadne i južne Europe prikazan je na Slici 1. Najveći broj klubova nalazi se u Velikoj Britaniji i u Francuskoj, zemljama koje bilježe u evidencijama nacionalnih veslačkih saveza 874 i 480 veslačkih klubova. Međutim, relativno broju

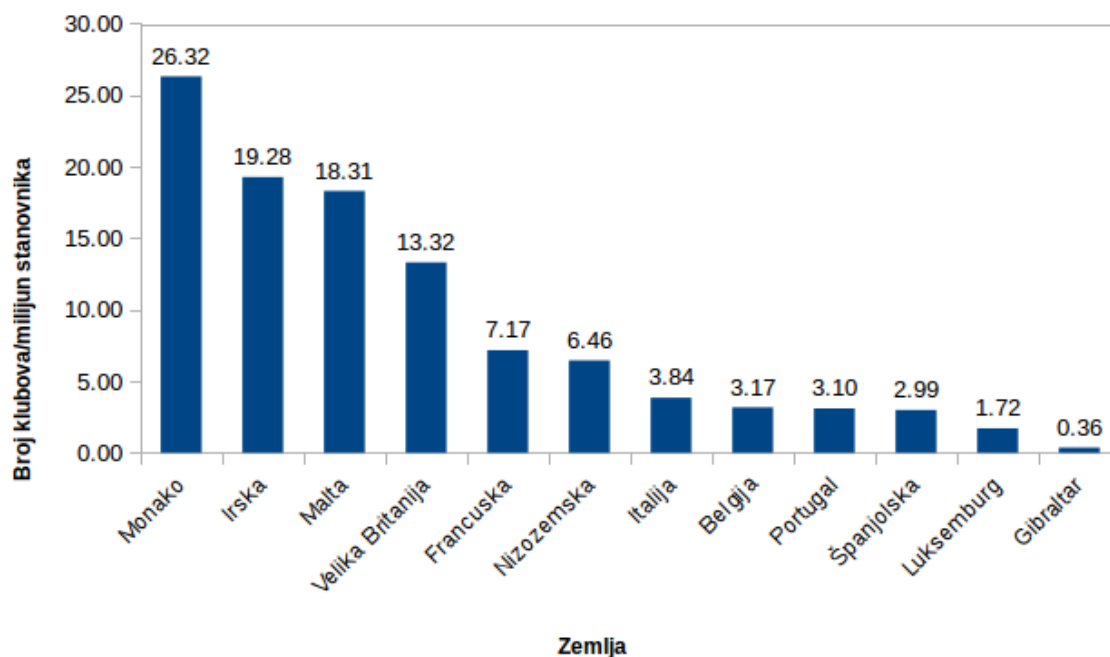
⁵ British Rowing. (2015) *Club structures*. Dostupno na: <https://www.britishrowing.org/wp-content/uploads/2015/09/Club-Structures.pdf> [06.08.2017.]

⁶ Breuer, C., Hoekman, R., Nagel, S. *op. cit.*, str. 18.

⁷ British Rowing, *op. cit.*, str. 2-3.

stanovnika, Velika Britanija zauzima četvrto mjesto u tim regijama po broju klubova po milijun stanovnika, a Francuska peto mjesto. Najveći broj veslačkih klubova po milijun stanovnika ima Monako s jednim klubom na 38 tisuća stanovnika, Irska s 92 kluba po 4,773 milijuna stanovnika i Malta s 8 klubova po 437 tisuća stanovnika.

Slika 1. Broj klubova po milijun stanovnika u zemljama na područjima zapadne i južne Europe

Izvor: autor rada

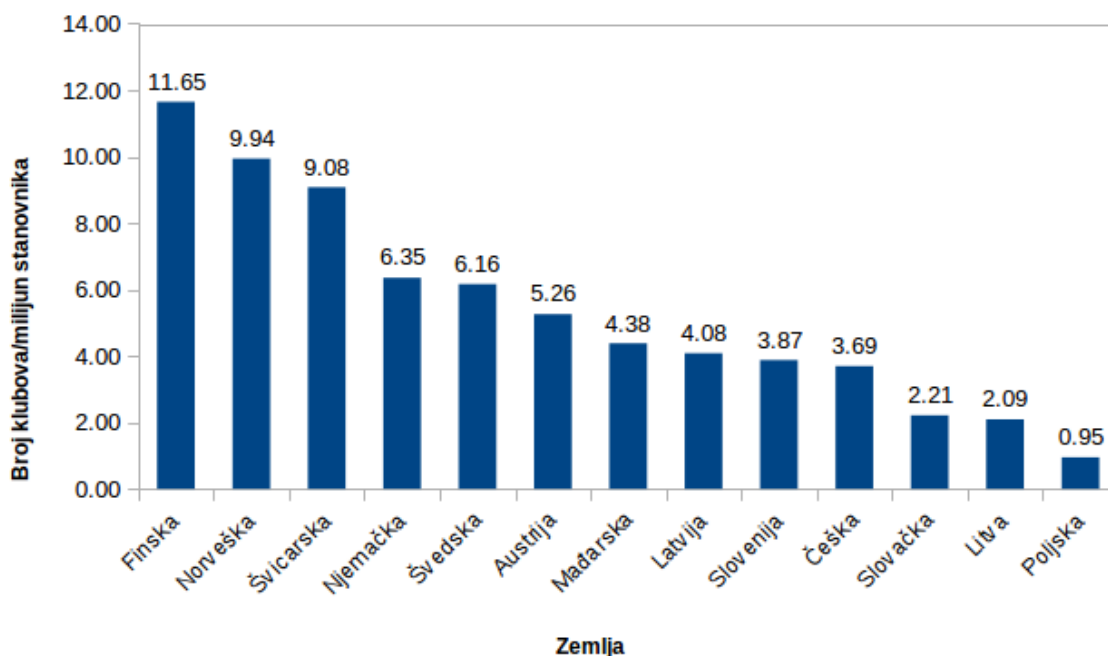
Činjenica da zemlje zapadne i južne Europe imaju mnogo veslačkih klubova nije iznenađujuća s obzirom na njihovu ekonomsku snagu, ali i tradiciju veslačkoga sporta, naročito u Velikoj Britaniji i Irskoj. Velika Britanija nema najveći broj klubova relativno broju stanovnika, ali zato ima najveći broj veslačkih klubova u Europi i najbolje sportske uspjehe na Olimpijskim igrama s 20 olimpijskih medalja osvojenih u veslanju od 2008. do 2016. godine.⁸ Malta isto tako ima visok broj veslačkih klubova s obzirom na broj stanovnika, što bi se moglo objasniti utjecajem Velike Britanije u 19. stoljeću nakon okupacije otoka. Iako su prve europske regate održane u Veneciji, Italija s 223 veslačka

⁸ La Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron [FISA]. (2016) *Olympic games: Competition information*. Lausanne: FISA. Dostupno na <http://www.worldrowing.com/events/competition/olympic-games> [07.08.2017.]

kluba ima 3,84 kluba na svakih milijun stanovnika, što je mnogo manje u usporedbi s ostalim zemljama poznatim u veslačkom sportu u zapadnim i južnim regijama.

U srednjoj i sjevernoj Europi najviše veslačkih klubova, njih 525, nalazi se u Njemačkoj. Relativno broju stanovnika, Finska sa 64 veslačka kluba, Norveška s 52 veslačka kluba i Švicarska sa 76 veslačkih klubova imaju veći broj klubova po milijun stanovnika u odnosu na Njemačku. Broj klubova u zemljama na područjima srednje i sjeverne Europe prikazan je na Slici 2.

Slika 2. Broj klubova po milijun u zemljama na područjima srednje i sjeverne Europe

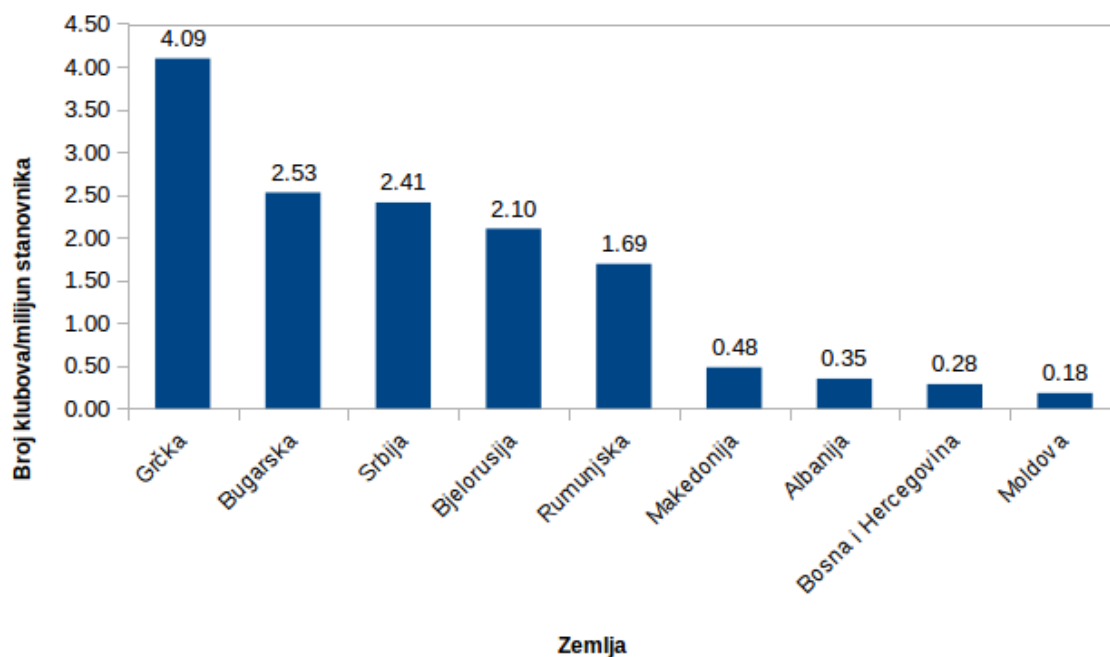

Izvor: autor rada

Zemlje istočne i jugoistočne Europe ekonomski su slabije stojeće u odnosu na zemlje u ostalim regijama pa je i broj klubova u tim zemljama manji. Najviše veslačkih klubova u toj regiji nalazi se u Grčkoj, gdje su zabilježena 44 veslačka kluba na 10,75 milijuna stanovnika, odnosno 4,09 kluba na svakih milijun stanovnika. Makedonija, Bosna i Hercegovina, Moldavija i Albanija imaju po jedan veslački klub, a u ostalim zemljama raspon broja veslačkih klubova kreće se od 17 u Srbiji do 33 u Rumunjskoj. Broj klubova

po milijun stanovnika u zemljama na područjima istočne i jugoistočne Europe prikazan je na Slici 3.

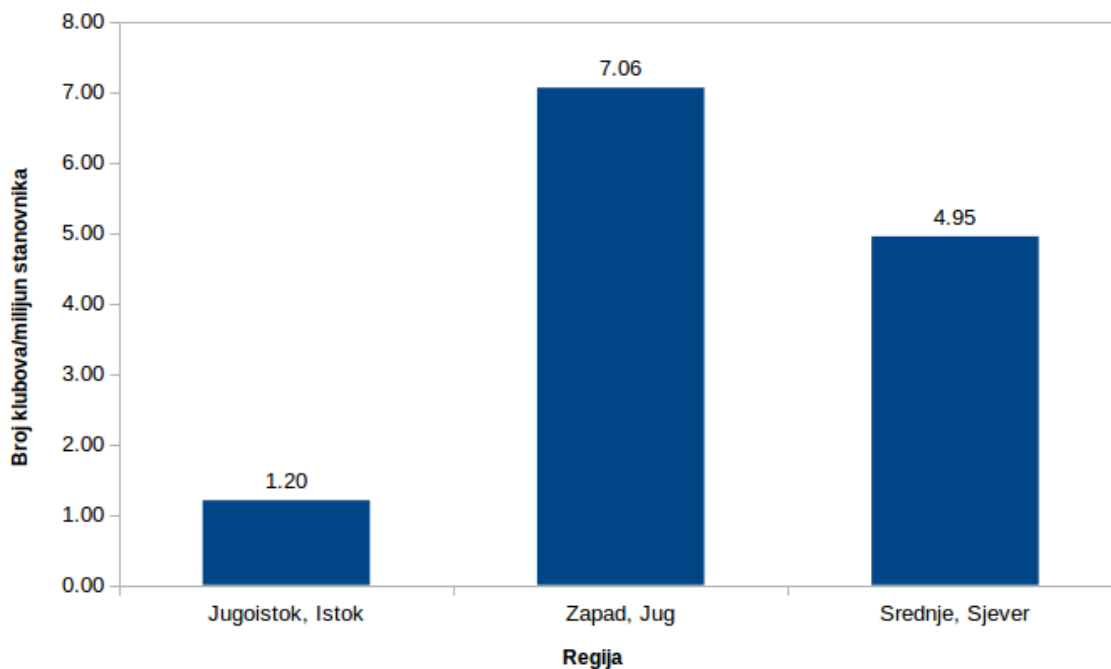
Slika 3. Broj klubova po milijun stanovnika u zemljama na područjima istočne i jugoistočne Europe

Izvor: autor rada

Pregled broja veslačkih klubova po milijun stanovnika po regiji prikazan je na Slici 4. Obzirom da su zemlje južne i zapadne Europe ekonomski razvijene i da imaju dugu tradiciju održavanja regata i sudjelovanja na veslačkim natjecanjima, te zemlje imaju 2008 klubova na 284,252 milijuna stanovnika. Slijede ih zemlje srednje i sjeverne Europe s 976 veslačkih klubova po 191,074 milijuna stanovnika, a najmanji broj veslačkih klubova nalazi se u jugoistočnoj i istočnoj Europi, njih 136 na 67,98 milijuna stanovnika.

Slika 4. Broj klubova po milijun stanovnika u Europi po regiji

Izvor: autor rada

Osim što je broj klubova relativno broju stanovnika veći u zapadnoj, južnoj, srednjoj i sjevernoj Europi u odnosu na istočnu i jugoistočnu Europu, zemlje tih regija isto tako češće postižu i veće uspjehe na internacionalnim natjecanjima.⁹ Na svjetskim veslačkim kupovima I, II i III u 2017. godini Velika Britanija osvaja ukupno 22 medalje, od toga 6 zlatnih. Iz zapadne i južne Europe još se na takvim natjecanjima ističu Francuska s 8 medalja, Nizozemska s 10 medalja i Italija sa 6 medalja. Italija je ipak dominantna na europskim veslačkim natjecanjima pa je tako 2017. godine osvojila 8 medalja, od toga 3 zlatne, i rangirala se kao pobjednica veslačkog prvenstva u Europi. U srednjoj i sjevernoj Europi najveći broj veslačkih klubova je u Njemačkoj i Švicarskoj, a na svjetskim natjecanjima 2017. godine ističu se Njemačka sa 7 osvojenih medalja, Švicarska s 10 osvojenih medalja i Poljska s 20 osvojenih medalja. U istočnoj i jugoistočnoj Europi, na veslačkim internacionalnim natjecanjima ističe se jedino Rumunjska, a ponajviše u natjecanjima juniora i mlađih od 23 godine, na kojima su 2017. godine osvojili 10 medalja, od toga četiri zlatne.

⁹ La Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron [FISA]. (2017) *Recent results*. Lausanne: FISA. <http://www.worldrowing.com/events/results> [07.08.2017.]

Iako neke zemlje imaju veliki broj veslačkih klubova, ne ističu se velikim uspjesima na internacionalnim veslačkim natjecanjima. S obzirom na to da financijska ulaganja u sport mogu odrediti popularnost pojedinog sporta i povećati mogućnosti sportaša da osvoje medalje na internacionalnim natjecanjima, potrebno je uzeti u obzir koliko sredstava i s kojom namjenom različite europske zemlje ulažu u veslački sport.

2.2. Izvori financiranja veslačkih klubova

Europski sustav financiranja veslačkih klubova i sportskih klubova općenito opisan je kao kompleksni model jer se isprepliću izvori financiranja iz javnog i privatnog sektora na internacionalnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini.¹⁰ Privatna sredstva uglavnom se ulažu u sportske aktivnosti na profesionalnim razinama i na one sportove koji primaju najviše medijske pažnje i koji su najprofitabilniji.¹¹ Kod veslačkih saveza i klubova eksterni izvori financiranja uglavnom se svode na subvencije ministarstava, olimpijskih odbora ili nacionalnih saveza, ali veslački klubovi često razvijaju i interne izvore financiranja (npr. članarine, upisnine i ostale usluge).¹²

Na nacionalnoj razini ministarstva sporta određuju visinu ulaganja u sport, a olimpijski odbori određuju kako će se sredstva koja su im dodijeljena rasporediti među sportskim savezima i njihovim klubovima. Bitno je istaknuti da postoje dva osnovna oblika ulaganja u sportske saveze u klubove. Jedan od oblika ulaganja su osnovne subvencije koje nisu namjenske i čija se potrošnja ne kontrolira rigorozno.¹³ Drugi oblik subvencija su ciljane subvencije, odnosno sredstva koja se dodjeljuju klubovima s određenom namjenom u sklopu programa financiranja sporta.¹⁴ Na primjer, određeni programi mogu nastojati povećati interakciju sportskih klubova i lokalne zajednice ili mogu nastati s ciljem povećavanja

¹⁰ Sport et Citoyenneté. (2015) *A "European model" of sports funding?* Dostupno na <https://sportetcitoyennete.blogactiv.eu/2015/08/24/a-european-model-of-sports-funding/> [06.08.2017.]

¹¹ *Ibid.*

¹² Breuer, C., Hoekman, R., Nagel, S. *op. cit.*, str. 20.

¹³ Ibsen, B., Nichols, G., Elmore-Østerlund, K. (2016) *Sports club policies in Europe: A comparison of the public policy context and historical origins of sports clubs across ten European countries*. Odense: University of Southern Denmark, str. 29.

¹⁴ *Ibid.*, str. 30.

sudjelovanja specifičnih ciljanih skupina u sportu kao što su osobe s invaliditetom ili mlade osobe.

Osim javnog sektora, veslački klubovi mogu iskoristiti sponzorstva i subvencije raznih internacionalnih i lokalnih organizacija. Na primjer, države članice Europske unije mogu tražiti subvencije za projekte od Europskih lutrija (eng. *European Lotteries*) koje su 2012. godine dodijelile €2,5 milijardi u razvoj sporta državama članicama Europske unije.¹⁵

Oslanjanje na financijske potpore od strane nacionalnih saveza i organizacija može biti rizično za sportske klubove jer ukidanjem potpora koje primaju mogu ostati bez prihoda. Iako su neki klubovi više orijentirani na financije od drugih klubova, svi su klubovi danas skloni diversifikaciji svojih izvora prihoda kako bi upravljali rizikom i opstali.¹⁶ Zbog toga se klubovi često oslanjaju na interne izvore financiranja, o kojima će se detaljnije raspravljati u narednoj sekciji. Potrebno je napomenuti da korištenje internih izvora financiranja ne utječe na pravni status sportskog kluba kao volonterske organizacije. To znači da klub svaku dobit u proračunu mora reinvestirati u razvoj kluba i aktivnosti, a poslovni ciljevi kluba ne mogu se fokusirati na povećanje profitabilnosti kao što je to slučaj kod privatnih poduzetnika.

2.3. Visina ulaganja u veslački sport

Zemlje članice Europske unije ulažu u prosjeku 1,6% bruto domaćeg proizvoda u sport, s time da neke zemlje ulažu čak i više od 2,5% bruto domaćeg proizvoda u sport.¹⁷ U Tablici 1. prikazan je udio ulaganja u sport od strane država Europske unije koje su bile uključene u istraživanje Metodološkog centra za strukovnu edukaciju i trening 2004. godine. Od ukupne količine novca uloženog u sport, sredstva se raspoređuju za razne namjene kao što su prevencija dopinga ili promocija sporta, a dio od ukupnih sredstava ulaže se u razvoj sporta i pojedinih nacionalnih saveza i njihovih klubova.

¹⁵ Borrmann, J., Fichtinger, M., Grohall, G., Helmenstein, C., Kleissner, A., Kerschbaum, F., Krabb, P., Scholtes-Dash, K. (2015) *The impact of lotteries as a funding source for European sport*. Dostupno na <https://www.european-lotteries.org/system/files/document/3491/files/151113ellotteriesfundingsourcesportfullreport.pdf> [06.08.2017.], str. 8.

¹⁶ Breuer, C., Hoekman, R., Nagel, S. *op. cit.*, str. 18-19.

¹⁷ Methodological Centre for Vocational Education and Training. (2008) *Study of sports sector: Research report on skill needs*. Vilnius: Methodological Centre for Vocational Education and Training, str. 10.

Tablica 1. Ulaganja u sport izražen kao postotak bruto domaćeg proizvoda, 2014. godina

Država	Postotak bruto domaćeg proizvoda
Austrija	2,7
Belgija (Flandrija)	1,7
Finska	0,6
Francuska	1,7
Njemačka	1,4
Grčka	1,7
Mađarska	0,3
Italija	2,5
Nizozemska	1,8
Poljska	0,6
Slovenija	2,4
Ujedinjeno Kraljevstvo	1,5

Izvor: Methodological Centre for Vocational Education and Training. (2008) *Study of sports sector: Research report on skill needs*. Vilnius: Methodological Centre for Vocational Education and Training, str.10.

Ekonomске mogućnosti zemalja najviše određuju njihove mogućnosti ulaganja u veslanje i u sport općenito, ali distribucija sredstava u svrhu sporta ovisi i o mnogim drugim faktorima. Već je spomenuto da određeni sport, u ovome slučaju veslanje, od države može dobiti više sredstava u odnosu na ostale sportove ovisno o tome koliko je duboko taj sport ukorijenjen u tradiciju te zemlje. Međutim, kao što je već navedeno u raspravi o izvorima financiranja, savez koji zastupa određeni sport isto tako dobiva onoliko sredstava koliko je potrebno da se ostvare zadani ciljevi ili onoliko sredstava koliko će uspjeh sportaša opravdati na važnim međunarodnim natjecanjima. Na primjeru Njemačke, koja je u natjecateljski sport uložila €153 milijuna 2015. godine, olimpijski odbor (njem. *Deutsche Olympische Sportbund*) kritiziran je zbog netransparentnosti ulaganja u sport, da bi se pokazalo nakon što su podaci pušteni u javnost odlukom suda da su sportski savezi primali naknade ovisno o tome koliko su medalja prognozirali osvojiti na Olimpijskim igrama.¹⁸ Problem je u tome što nisu mogli poduprijeti tvrdnje pa su savezi dobivali sredstva čak i ako nisu imali sportaše sposobne za natjecanje i pobjeđivanje na visokom stupnju natjecanja.

¹⁸ Hörmann, A. (2015) German sports funding 'not transparent'. *Deutsche Welle*. Dostupno na <http://www.dw.com/en/german-sports-funding-not-transparent/a-18269424> [06.08.2017.]

Jednom kada su sredstva dodijeljena nacionalnom veslačkom savezu od strane olimpijskog odbora ili ministarstva odgovornog za upravljanje sportom u državi, savez određuje kako će se novac trošiti u skladu s potrebama sporta ili namjeni sredstava. Iako se to ne može zaključiti iz financijskih izvješća svih saveza, namjenska dodjela i potrošnja sredstava jasno se vidi na primjeru Irske. *Sport Ireland* svojim nacionalnim savezima dodjeljuje sredstva putem fondova *National Governing Bodies (NGB) core grant funding*, *Women in Sport* i *High Performance* programa.¹⁹ *NGB core grant funding* pokriva troškove administracije, provedbe programa, obrazovanje trenera, priredbe događanja, implementacije strateških planova i troškove osoblja, a savez *Rowing Ireland* primio je 2016. godine €210 tisuća u sklopu tog programa. U sklopu programa *Women in Sport* programa, savez je primio €35 tisuća. U veslački sport najviše se ulaže kroz *High Performance* program, koji je namijenjen razvoju internacionalnih, olimpijskih i paraolimpijskih sportaša. U razdoblju od 2013. do 2016. godine, veslački savez primio je €1,570 milijuna u sklopu tog programa za pripremu sportaša za Rio. U Irskoj je još dobro istaknuti *County Local Sports Partnership* program, koji nije namijenjen natjecateljskom sportu već ulaganju u približavanje sporta lokalnim zajednicama. Sredstva u tom programu raspodjeljuju se među regionalnim samoupravama, koje potom određuju u koje sportove će se sredstva ulagati.

U Danskoj financijsko izvješće saveza *Dansk Forening for Rosport* u 2016. godini navodi da je ukupan prihod iznosio €6,206 milijuna.²⁰ Glavnina iznosa savezu, €3,069 milijuna, dolazi u obliku subvencije od olimpijskog odbora i sportske konfederacije *Danmarks Idrætsforbund*. Od ostalih izvora prihoda u 2016. godini, ističe se danski *Nordeafond* za poticaje projekata u Danskoj, od kojeg je savez dobio €1,481 milijuna, i prihod od prodaje opreme putem *EuRow ApS* trgovine, koji je 2016. godine iznosio €100 tisuća.

Francuska vlada, prema podacima iz 2015. godine, svim nacionalnim sportskim savezima dodjeljuje ukupno €61,9 milijuna.²¹ Njihov nacionalni veslački savez navodi,

¹⁹ Sport Ireland (2016) *2016 Sport Ireland sports investment*. Dostupno na <http://www.rowingireland.ie/wp-content/uploads/2016/02/Sport-Ireland-Sports-Investment-2016.pdf> [07.08.2017.]

²⁰ Dansk Forening for Rosport. (2017) *Budget DFfR 2017/2018*. Dostupno na <https://roning.dk/wp-content/uploads/2016/10/Budget-2017-2018-til-HGF.pdf> [07.08.2017.]

²¹ Pacary, C. (2015) *Sports: Un budget qui fait grincer des dents à gauche*. Dostupno na http://www.lemonde.fr/sport/article/2015/10/02/budget-quasi-stable-en-2016-pour-les-sports_4781159_3242.html [06.08.2017.]

prema prilagođenom proračunu iz 2014. godine, subvencije od države u iznosu od €2,891 milijuna.²² Većina tih sredstava, čak €2,52 milijuna, bila je namijenjena natjecateljskom veslačkom sportu (fra. *sport haut niveau*). Ostale subvencije bile su namijenjene promociji saveza (€51 tisuća), promociji veslačkog sporta (€140,5 tisuća) i zdravstvenoj prevenciji putem sporta (€180 tisuća).

Engleska ima najveća ulaganja u veslački sport u odnosu na ostale europske zemlje i u odnosu na ostale olimpijske sportove. Olimpijski odbor odredio je da će u olimpijske sportove biti uloženo £265,1 milijuna, a od tog iznosa £32.111.157 namijenjeno je ulaganjima u veslački sport.²³ Taj podatak odnosi se samo na ulaganje u veslački sport za olimpijske igre. Ulaganja od strane nadržavnih organizacija u određeni savez je isto tako moguće. U svom financijskom izvješću za 2015. godinu, *British Rowing* navodi da je organizaciji dodijeljeno £7.050.370 od strane organizacije *UK Sport* i £1.962.537 od strane organizacije *Sport England*.²⁴

Osim korištenja nacionalnih saveza kao eksternih izvora financiranja, klubovi mogu iskoristiti i interne izvore financiranja. Na primjeru kluba *Guernsey Rowing Club LGB*, prihod je moguće ostvariti od članova, organizacije događanja i ostalih izvora prihoda.²⁵ Klub je 2016. godine zabilježio u evidenciji 134 člana pa je iznos prikupljen od članarina bio £13.842. Od organizacije događanja klub je zaradio £6.973 zbog *Dinner & Dance* i *Herm trip* događanja. Od ostalih izvora prihoda navedeni su iznajmljivanje klupskih brodova, put u Cherbourg, prodaja klupskih veslačkih pribora, sponzorstva i ostali izvori prihoda, od kojih je klub zaradio ukupno £5.756.

Iako ograničeni broj nacionalnih saveza i olimpijskih odbora javno objavljuje iznose ulaganja u veslački sport i olimpijske sportove općenito, iz priloženih podataka može se uočiti da iznosi ulaganja variraju ovisno o mogućnostima zemlje i interesima za veslački

²² Federation Francaise d'Aviron. (2015) *Comptabilite analytique 2014*. Dostupno na http://avironfrance.fr/medias/downloads/ffaviron-proces-verbal-comite-directeur-2015-02-06-annexe-2_871956791.pdf [07.08.2017.]

²³ UK Sport. (2017) *Rowing: 2017-2020 Funding*. Dostupno na <http://www.uksport.gov.uk/sports/olympic/rowing> [06.08.2017.]

²⁴ British Rowing. (2015) *Directors' report and financial statements for the year ended 31 March 2015*. Dostupno na <https://www.britishrowing.org/wp-content/uploads/2015/09/Directors-Report-and-Financial-Statements-2015.pdf> [07.08.2017.], str. 17.

²⁵ Guernsey Rowing Club LGB. (2016) *Annual report and unaudited financial statements for the year ended 30 September 2016*. Dostupno na <http://www.guernseyrowingclub.org.gg/financials> [07.08.2017.]

sport. S obzirom na to da tradicija određuje koliko će država ulagati u sport, nije iznenađujuće da Velika Britanija najviše ulaže u veslački sport u odnosu na ostale zemlje predstavljene u ovoj raspravi. Isto tako može se uočiti da i savezi i klubovi u suvremenome sportu se više pouzdaju u diversifikaciju prihoda kako ne bi ovisili o dostupnosti sredstava iz eksternih izvora, odnosno javnih i privatnih organizacija.

3. ORGANIZACIJA I FINANCIRANJE VESLAČKIH KLUBOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

3.1. Broj veslačkih klubova i članova

U Republici Hrvatskoj postoji 36 klubova koji djeluju izvan ili unutar jednog od 5 područnih saveza. Osnivanje prvog kluba seže u 1886. godinu, a gotovo polovina je osnovana poslije 1990. godine. Grad Zagreb okuplja najviše veslačkih klubova u Hrvatskoj te je domaćin državnih prvenstava sa najuređenijom veslačkom stazom u Republici Hrvatskoj, onom u Rekreativno sportskom centru Jarun.

Tablica 2. Popis klubova u Republici Hrvatskoj.

KLUB	MJESTO	ŽUPANIJA	OSNOVAN
VK Neptun	Dubrovnik	Dubrovačko-neretvanska	1923.
VK Neretvanski gusar	Metković	Dubrovačko-neretvanska	1967.
VK Ošjak	Vela Luka	Dubrovačko-neretvanska	1948.
VK Croatia	Zagreb	Grad Zagreb	1934.
VK Jarun	Zagreb	Grad Zagreb	1990.
HAVK Mladost	Zagreb	Grad Zagreb	1946.
VK Nova	Zagreb	Grad Zagreb	2003.
VK Sava	Zagreb	Grad Zagreb	2002.
VK Trešnjevka	Zagreb	Grad Zagreb	1923.
VK Zagreb	Zagreb	Grad Zagreb	1930.
VK Purger	Zagreb	Grad Zagreb	2004.
VK Arupinum	Rovinj	Istarska	1907.
VK Istra	Pula	Istarska	1886.
VK Medulin	Medulin	Istarska	1998.
VK Korana	Karlovac	Karlovačka	1935.
VK Sabljaci	Ogulin	Karlovačka	1996.
VK Iktus	Osijek	Osječko-baranjska	1972.
VK Baranja	Draž	Osječko-baranjska	2007.
VK Biljsko jezero	Bilje	Osječko-baranjska	2002.
VK Torpedo	Bilje	Osječko-baranjska	2003.
VK Glagoljaš	Omišalj	Primorsko-goranska	2003.
VK Jadran - Rijeka	Rijeka	Primorsko-goranska	1922.
VK Biokovo	Makarska	Splitsko-dalmatinska	1921.
HVK Gusar	Split	Splitsko-dalmatinska	1914.
VK Jelsa	Jelsa	Splitsko-dalmatinska	1978.
HVK Marina Kaštela	Kaštel Kambelovac	Splitsko-dalmatinska	1997.
HVK Mornar	Split	Splitsko-dalmatinska	1949.

VK Vrlika	Vrlika	Splitsko-dalmatinska	1999.
VK Omiš	Omiš	Splitsko-dalmatinska	2002.
VK Dupin	Tisno	Šibensko-kninska	1995.
VK Krka	Šibenik	Šibensko-Kninska	1923.
VK Tisno	Tisno	Šibensko-kninska	1996.
HVK Vukovar	Vukovar	Vukovarsko-srijemska	1922.
VK Jadran - Zadar	Zadar	Zadarska	1908.
VK Sveti Krševan	Zadar	Zadarska	2000.
VK Hidrel	Velika Gorica	Zagrebačka županija	2004.

Izvor: samostalna izrada prema http://www.veslanje.hr/klubovi_hvs.html

Pri tome Veslački savez Dalmacije okuplja klubove Biokovo, Dupin, Gusar Split, Jadran Zadar, Jelsa, Krka, Marina Kaštela, Mornar, Neptun, Neretvanski gusar, Ošjak i Sveti Krševan. Veslački savez Istarske županije okuplja klubove Arupinum, Istra i Medulin. Pod okriljem Veslačkog saveza Zagreba djeluju klubovi Mladost, Trešnjevka, Croatia, Zagreb, Jarun i Sava. Preostala 2 saveza, Dubrovačko-Neretvanske županije te Veslački savez Splitsko-Dalmatinske županije nisu aktivni.

Prema tablici broj 3, izrađenoj prema informacijama dobivenim od tajnice Hrvatskog Veslačkog Saveza, koja ima uvid u broj registriranih veslača na temelju onoga što joj pošalju klubovi, članovi HVS-a; registriranih veslača u Republici Hrvatskoj u 2017. godini ima 1340. Od toga je 198 u seniorskim kategorijama i 155 u veteranima, a preostalo su kadeti i juniori. Od ukupnog broja 529 je sa Zagrebačkog područja, 369 iz Dalmacije, 292 iz Istre i Kvarnera, iz 99 Slavonije te 51 u Kordunu. Bitno je napomenuti da je praksa klubova da ne registrira veslača i tako smanji troškove ako se isti ne natječe, pa prema tome, Hrvatski Veslački savez je uskraćen za evidenciju tog segmenta sportaša.

Tablica 3. Popis registriranih veslača po klubovima u 2017. godini.

KLUB	KMB	KMA	KŽB	KŽA	JMB	JMA	JŽB	JŽA	SMB	SMA	SŽB	SŽA	V	Σ
Adriaco	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	4
Arupinum	4	6	2	4	7	6	3	-	4	1	-	-	3	40
Baranja	-	-	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	5
Biokovo	2	4	1	-	4	6	-	-	-	-	-	-	1	18
Croatia	9	13	1	3	7	13	5	3	5	1	-	-	1	61
Dupin	1	5	-	-	2	2	4	-	-	-	1	-	-	15
Glagoljaš	3	1	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	2	14
Gusar	-	8	-	1	28	13	4	2	6	2	-	-	2	66
Iktus	1	9	4	3	7	9	4	3	2	3	-	1	9	55
Istra	13	16	2	7	17	12	6	1	1	2	-	-	12	89
Jadran-Rijeka	1	12	1	5	17	5	2	2	2	1	-	2	16	66
Jadran-Zadar	1	18	-	3	21	10	2	2	4	-	1	1	5	68
Jarun	8	8	7	6	12	6	-	5	8	1	1	1	4	67
Jelsa	2	4	1	2	1	1	2	-	2	2	-	-	-	17
Marina-Kaštela	2	11	-	-	10	1	1	-	2	-	-	-	-	27
Korana	4	3	-	-	2	2	-	-	4	-	-	1	-	16
Krka	1	5	1	-	10	5	2	1	3	-	-	-	-	28
Medulin	20	12	8	3	9	8	2	2	4	3	2	-	6	79
Mornar	3	17	2	1	13	3	1	4	6	5	-	1	21	77
Mladost	13	36	1	1	30	10	7	3	11	11	3	1	46	173
Neptun	-	1	-	-	7	5	2	-	1	-	-	-	-	16
Neretvanski gusar	4	1	-	-	4	2	2	-	3	-	-	1	-	17
Nova	3	3	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	9
Ošjak	-	3	1	-	2	1	-	-	1	-	-	-	-	8
Pag	2	4	-	-	2	-	-	-	1	2	-	1	-	12

Sabljaci	-	4	-	1	2	2	2	2	13	4	2	3	-	35
Sava	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trešnjevka	7	30	3	4	17	11	11	7	9	18	4	3	12	136
Vukovar	3	8	1	4	7	-	2	1	6	2	1	-	4	39
Zagreb	8	15	5	7	18	1	7	3	-	8	1	-	10	83
Σ	115	257	47	60	258	136	73	41	99	67	16	16	155	1340

Izvor: HVS interni podaci

Legenda:

KMB – kadeti muški B

KMA – kadeti muški A

KŽB – kadeti ženski B

KŽA – kadeti ženski A

JMB – juniori muški B

JMA – juniori muški A

JŽB – juniori ženski B

JŽA – juniori ženski A

SMB – seniori muški B

SMA – seniori muški A

SŽB – seniori ženski B

SŽA – seniori ženski A

V – veterani

3.2. Ostvareni sportski rezultati veslačkih klubova u Hrvatskoj

Nastupi veslača na velikim natjecanjima se prvenstveno pripisuju državama odnosno reprezentaciji čije boje veslači brane, a tek nakon toga klubovima čiji su dotični veslači članovi u vrijeme nastupa za reprezentaciju. Međutim, upravo su klubovi mjesta gdje se stvaraju uspjesi reprezentacije, jer svaki je veslač tijekom zimskog dijela godine u klupskom pogonu, a onda najbolji oformljavaju reprezentacijske posade za natjecanja u sezoni. Zato su uspjesi reprezentacije uvelike definirani radom domaćih klubova. Hrvatski veslači su od uspostavljanja državne neovisnosti nastupili na sedam olimpijskih igara gdje su osvojili pet medalja od kojih je jedna brončana, tri srebrne i jedna zlatna. Što se svjetskih prvenstava tiče, u istom su periodu hrvatski veslači nastupili na dvadeset i tri svjetska prvenstva na kojima su osvojili petnaest medalja; pet zlatnih, pet srebrnih i pet brončanih. Što se europskog prvenstva tiče, od 2007. kada je isto obnovljeno, osvojeno je petnaest medalja, od kojih je pet zlatnih, četiri srebrne i šest brončanih. Pregled tih uspjeha prikazan je u nastavku:

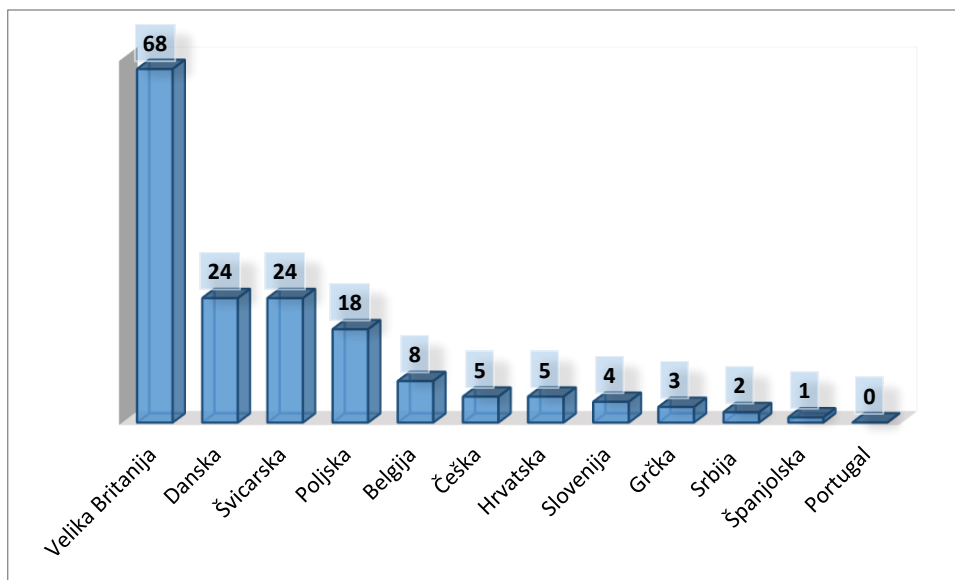
Tablica 3. Rezultati hrvatskog veslanja.

XXVII Olimpijske igre, Sydney 2000.		
Osmerac	Branimir Vujević, Igor Boraska, Krešimir Čuljak, Nikša Skelin, Siniša Skelin, Tomislav Smoljanović, Tihomir Franković, Igor Francetić, kormilar Silvio Petriško	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
XXVIII Olimpijske igre, Atena 2004.		
Dvojac bez kormilara	Nikša Skelin, Siniša Skelin	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
XXX Olimpijske igre, London 2012.		
Četverac na pariće	Valent Sinković, Damir Martin, Martin Sinković, David Šain	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
XXXI Olimpijske igre, Rio de Janeiro 2016.		
Dvojac na pariće	Valent Sinković, Martin Sinković	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Samac	Damir Martin	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Indianapolis 1994.		
Dvojac s kormilarom	Tihomir Franković, Igor Boraska, korm. Milan Ražov	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Köln 1998.		
Četverac s kormilarom	Tihomir Franković, Igor Boraska, Denis Boban, Siniša Skelin, korm. Ratko Cvitanić	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: St. Catharines 1999.		
Dvojac bez kormilara	Ninoslav Saraga, Oliver Martinov	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Luzern 2001.		
Osmerac	Oliver Martinov, Damir Vučićić, Tomislav Smoljanović, Siniša Skelin, Nikša Skelin, Krešimir Čuljak, Igor Boraska, Branimir Vujević, kormilar Silvio Petriško	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Sevilla 2002.		

Dvojac bez kormilara	Nikša Skelin, Siniša Skelin	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Četverac s kormilarom	Igor Boraska, Oliver Martinov, Ivan Jukić, Ninoslav Saraga, korm. Luka Travaš	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Milano 2003.		
Dvojac bez kormilara	Nikša Skelin, Siniša Skelin	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Samac laki (Ž)	Mirna Rajle Brođanac	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Linz 2008. - samo neolimpijske discipline		
Samac laki (Ž)	Mirna Rajle Brođanac	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Karapiro Lake 2010.		
Četverac na pariće	Valent Sinković, Damir Martin, Martin Sinković, David Šain	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Bled 2011.		
Četverac na pariće	Valent Sinković, Damir Martin, Martin Sinković, David Šain	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Chungju 2013.		
Četverac na pariće	Valent Sinković, Damir Martin, Martin Sinković, David Šain	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Amsterdam 2014.		
Dvojac na pariće	Valent Sinković, Martin Sinković	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Aiguebelle 2015.		
Dvojac na pariće	Valent Sinković, Martin Sinković	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Svjetsko prvenstvo: Sarasota-Bradenton 2017.		
Dvojac bez kormilara	Valent Sinković, Martin Sinković	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Poznan 2007.		
Dvojac na pariće	Hrvoje Jurina, Mario Vekić	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Brest 2009.		
Samac	Mario Vekić	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Dvojac bez kormilara (Ž)	Maja Anić, Sonja Kešerac	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Montemor-o-Velho 2010.		
Četverac na pariće	David Šain, Martin Sinković, Damir Martin, Valent Sinković	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Dvojac bez kormilara (Ž)	Maja Anić, Sonja Kešerac	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Plovdiv 2011.		
Samac	Mario Vekić	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Varese 2012.		
Dvojac na pariće	Valent Sinković, Martin Sinković	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Samac	Damir Martin	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Dvojac bez kormilara (Ž)	Maja Anić, Sonja Kešerac	<i>BRONČANA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Poznan 2015.		
Samac	Damir Martin	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Brandenburg 2016.		
Samac	Damir Martin	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Dvojac na pariće	Valent i Martin Sinković	<i>ZLATNA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Račice 2017.		
Samac	Damir Martin	<i>SREBRNA MEDALJA</i>
Europsko prvenstvo: Glasgow 2018.		
Dvojac bez kormilara	Valent Sinković, Martin Sinković	<i>ZLATNA MEDALJA</i>

Za usporedbu, Srbija ima dvije olimpijske medalje koje datiraju iz 1980. i 1984. godine. Slovenija je osvojila četiri olimpijske medalje u veslanju između 1992. i 2012. Reprezentacija Velike Britanije je osvojila od 1900. do 2016. ukupno 68 medalja od čega je 31 zlatna, 24 srebrne i 13 brončanih, dok je Danska osvojila 24 medalje. Poljska je u veslanju osvojila 18 medalja, Češka 5, Austrija 5, Portugal 0, Belgija 8, Španjolska 1, Švicarska 24 a Grčka 3²⁶. Rezultat Hrvatske u usporedbi s ostalim navedenim zemljama nije značajno drukčiji uz očitu veću uspješnost u odnosu na zemlje poput Portugala, Španjolske, Srbije i Grčke.

Slika 5: Broj Olimpijskih medalja po Europskim zemljama

Izvor: samostalna izrada prema : <https://www.olympic.org/olympic-results>

²⁶ Dostupno na: <https://www.olympic.org/olympic-results> [04. ožujka 2020.].

3.3. Status veslačkih klubova u Hrvatskoj

Prema statutu Veslački klub Zagreb je sportska udruga - pravna osoba neprofitnog karaktera.²⁷ Hrvatski akademski veslački klub Mladost je također športska udruga.²⁸ Kao i Hrvatski veslački klub Gusar,²⁹ Veslački klub Krka³⁰, Veslački klub Ekonomist³¹, Veslački klub Jadran Zadar³², Jadran Rijeka³³, Korana³⁴, Iktus³⁵, Arupinum³⁶ i drugi.

Iz navedenog možemo zaključiti da su veslački klubovi u Hrvatskoj udruge čime je njihov status definiran Zakonom o udrugama³⁷. Kao što je u statutima kluba definirano da su pravne osobe, potvrđeno je i u Zakonu o udrugama koji u petom članku nalaže da jednom kada je udruga upisana u Registar udruga Republike Hrvatske, stječe svoju pravnu osobnost. Isti zakon propisuje i javnost rada te neprofitnost što znači da nema svrhe stjecanja dobiti ali se može vršiti gospodarska djelatnost. Prema članku 30. stavku 2. udruga svoju imovinu može koristiti za ostvarivanje ciljeva i obavljanje djelatnosti određenih statutom udruge, u skladu sa zakonom.³⁸

Što se sportskog statusa tiče, veslanje je tradicionalno olimpijski sport pa je tako Hrvatski veslački savez jedan od redovnih članova olimpijskih sportova u Hrvatskom olimpijskom odboru.³⁹ Za bilo kakvu natjecateljsku aktivnost, klub treba biti član Hrvatskog veslačkog saveza pa je time i dio olimpijske zajednice.

²⁷ Dostupno na: <http://www.vkzagreb.hr/clanstvo/> [04. ožujka 2020.]

²⁸ Dostupno na: http://www.mladost.hr/Uploads/1/2/3/2792/Statut_20130328.pdf [04. ožujka 2020.]

²⁹ Dostupno na: <http://www.hvk-gusar.hr/uprava/statut.htm> [12. rujna 2018.]

³⁰ Dostupno na: <http://www.vkkrka.hr/doc/Statut%20veslackog%20kluba%20Krka.pdf> [04. ožujka 2020.]

³¹ Dostupno na: <http://www.vkekonomist.hr/default.aspx?catId=106> [12. rujna 2018.]

³² Dostupno na: http://www.vk-jadran.hr/STATUT_VK_JADRAN_2015.pdf [04. ožujka 2020.]

³³ Dostupno na: <http://vkjadran.hr/wp-content/uploads/2013/10/STATUT.pdf> [04. ožujka 2020.]

³⁴ Dostupno na: www.vk-korana.hr/documents/statut.doc [04. ožujka 2020.]

³⁵ Dostupno na: https://www.vk-iktus.hr/images/dokumenti/Statut_%20Iktus_17_3_2016.pdf [04. ožujka 2020.]

³⁶ Dostupno na: http://www.veslanje.hr/klubovi/arupinum_predstavlanje.html [04. ožujka 2020.]

³⁷ Zakon o udrugama (Narodne novine, br. 74/14, 70/17 i 98/19).

³⁸ Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/64/Zakon-o-udrugama> [04. ožujka 2020.]

³⁹ Dostupno na: <https://www.hoo.hr/hr/hrvatski-olimpijski-odbor/nacionalni-sportski-savezi> [04. ožujka 2020.]

3.4. Izvori financiranja veslačkih klubova u Hrvatskoj

Veslački se klubovi financiraju iz više izvora. Imamo izvore javnog novca ali i privatnog. Dok privatni izvor uključuje prvenstveno članarine, zatim i prihode bilo koje gospodarske djelatnosti koju klub može provoditi, a tu se najčešće radi o iznajmljivanju prostorija i opreme kluba, ali i eventualnih prihoda od organizacije utrka, kampova, aktivnosti. Javni izvori se odnose na javni novac koji stiže kroz lokalne i nacionalne saveze u svrhu razvoja sporta. Bartoluci i Škorić (2009.) definiraju izvore financiranja kao proračunske i neproračunske gdje pod proračunskim podrazumijevaju sredstva državnog proračuna, sredstva lokalnih zajednica, sredstva sportskih fondacija i igara na sreću dok pod neproračunska sredstva kategoriziraju sredstva sponzora, donatora, članarine i prihode od gospodarskih djelatnosti.⁴⁰

Sami klubovi za izvore svojih prihoda navode:

1. Obavljanja športske djelatnosti
2. Članarine
3. Sponzorstva
4. Dotacija iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne samouprave – isključivo namjenska sredstva
5. Donatori, dobrovoljni prilozi, darovi
6. Fondovi
7. Izdavačke djelatnosti sukladno Zakonu
8. Drugih izvora i djelatnosti sukladno zakonu, u nepokretnom i pokretnom, materijalnom i nematerijalnom obliku

VK Krka u članku 12 svoga statuta definira obvezu utvrđivanja sredstava potrebnih za ostvarivanje ciljeva i zadataka kluba godišnjim financijskih planovima koje donosi Skupština Kluba na temelju srednjoročnih i dugoročnih programa i plana rada za predmetnu poslovnu godinu.⁴¹

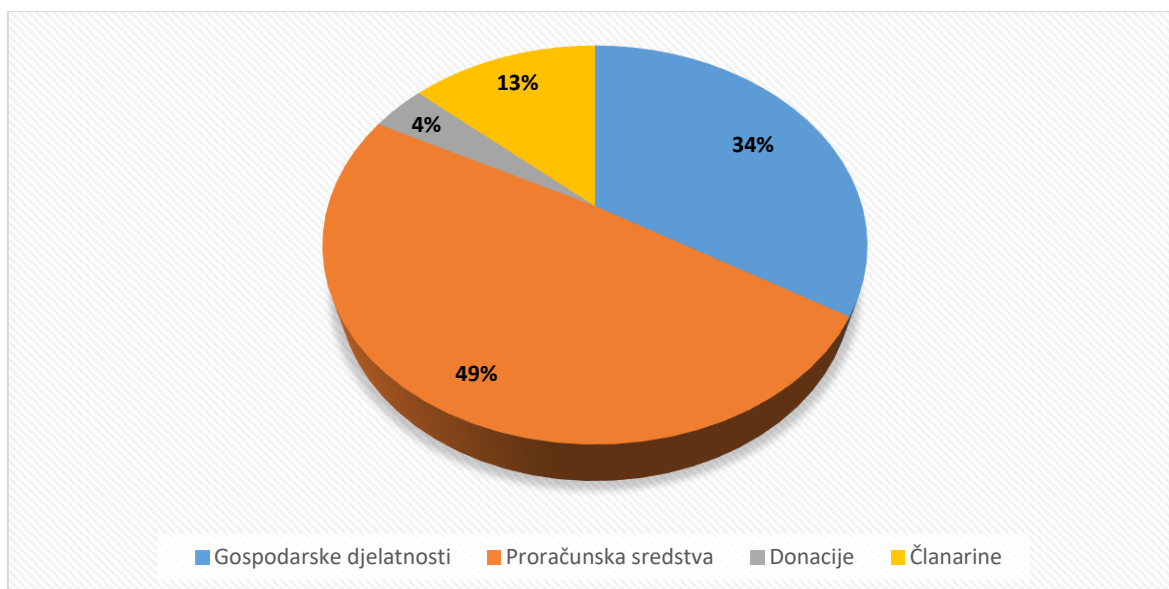
Za primjer izvora financiranja uzet je veslački klub kojem su detektirani izvori financiranja prema glavnim kategorijama. Dodatna pojašnjenja stavki Izvještaja o dobiti preuzetog sa web stranica Ministarstva financija su dobivena u razgovoru s zaposlenikom tog kluba. Iz praktičnih razloga klub nije imenovan u radu. Kako je vidljivo na slici 6, najveći

⁴⁰ Bartoluci M., Škorić S. (2009), *Menadžment u sportu*. Kineziološki fakultet.

⁴¹ Dostupno na: <http://www.vkkrka.hr/doc/Statut%20veslackog%20kluba%20Krka.pdf> , www.vk-korana.hr/documents/statut.doc [04. ožujka 2020.]

izvor prihoda predstavljaju proračunska sredstva – sredstva od Zagrebačkog sportskog saveza i Grada Zagreba. Druga polovica izvora su neproračunska sredstva među kojima glavninu prihoda ostvaruju gospodarske djelatnosti kluba – iznajmljivanje prostora te iznajmljivanje sportske opreme, većinom veslačkih čamaca. Ostala neproračunska sredstva predstavljaju članarine i donacije klubu.

Slika 6: Izvori prihoda odabranog veslačkog kluba

Izvor: samostalna izrada

4. FINANCIJSKI POLOŽAJ VESLAČKIH KLUBOVA U HRVATSKOJ

4.1. Visina ukupnih raspoloživih financijskih sredstava za veslački sport

Kada govorimo o sredstvima državnog proračuna koja završe u veslačkom sportu, govorimo o sredstvima koja je Središnji državni ured za šport dodijelio Hrvatskom olimpijskom odboru⁴³, koji pak kroz različite kategorije programa raspoređuje sredstva nacionalnim sportskim savezima među kojima se nalazi i Hrvatski veslački savez. Prema Programskom i financijskom izvješću Hrvatskog olimpijskog odbora za 2018. godinu⁴⁴, Hrvatski veslački savez je ostvario 5.501.606 kuna sredstava iz Državnog proračuna, od čega je 3.253.403 kuna za redovne programe a ostatak za posebne programske projekte koji se odnose na novac namijenjen Olimpijskim igrama, razvojnim programima sportaša i trenera, dodatnom zdravstvenom skrbi, programima olimpijske solidarnosti i drugo. Redovni programi podrazumijevaju kategorije natjecanja i priprema, sportsko – rekreacijskih natjecanja, međunarodnih obveza članica, djelatnost tijela i službi nacionalnih sportskih saveza, sportskih rezultata, ravnopravnosti spolova i kategorizacije sportaša. U 2017. godini je ukupna svota dodijeljenih sredstava Hrvatskom veslačkom savezu iznosila 4.603.024 kune⁴⁵, dok je 2016. godine iznos bio u visini 4.282.366 kune.⁴⁶ Vidljiv rast prati i rast ukupnih sredstava koje se dodjeljuju Hrvatskom olimpijskom odboru od strane države te je svakako dobar znak za veslanje u Hrvatskoj te ukazuje na mogućnosti u narednim godinama. Bitno je napomenuti da su navedena sredstva u potpunosti namijenjena radu veslačke reprezentacije te kao takva ne predstavljaju prihod niti jednog veslačkog kluba. U veslačku reprezentaciju spadaju najuspješniji veslači koji iz klubskih pogona prelaze u reprezentativni te po toj liniji ostvaruju uvjete i financijsku podršku.

⁴³ Dostupno na: <https://sdus.gov.hr/izdvojeno-88/krovna-sportska-udruzenja-89/financiranje/financiranje-u-2018-godini/100> [04. ožujka 2020.]

⁴⁴ Dostupno na: <https://www.hoo.hr/images/dokumenti/izvjesca-i-nalazi/2018/programsko-i-financijsko-izvjesce-hoo-2018.pdf> [04. ožujka 2020.]

⁴⁵ Dostupno na: <https://www.hoo.hr/images/dokumenti/izvjesca-i-nalazi/2018/programsko-i-financijsko-izvjesce-hoo-2017.pdf> [04. ožujka 2020.]

⁴⁶ Dostupno na: https://www.hoo.hr/images/dokumenti/izvjesca-i-nalazi/2017/Programsko_i_financijsko_izvje%C5%A1%C4%87e_HOO-a_za_2016.pdf [04. ožujka 2020.]

Tablica 4. Struktura prihoda Hrvatskog veslačkog saveza od strane Hrvatskog olimpijskog odbora.

	2016	2017	2018
Redovni programi ukupno	2.714.431	2.808.762	3.253.403
Olimpijske igre Rio 2016.	601.720	-	-
Olimpijske igre Tokio 2020.	-	630.434	721.603
Razvojni programi za sportaše	388.868	639.672	650.707
Razvojni programi za trenere	425.000	520.000	672.000
Dodatna zdravstvena skrb	-	977	0
Zajedničke zadaće Posebni programi	-	0	56.223
Olimpijska solidarnost	-	0	147.670
Članarine u robi i uslugama	-	3.180	0
Programi poticanja razvoja sporta	152.347	-	-
Σ	4.282.366	4.603.024	5.501.605

Izvor: samostalna izrada prema programskim izvješćima Hrvatskog olimpijskog odbora

4.2. Distribucija financijskih sredstava po veslačkim klubovima

Veslački klubovi nisu pretplaćeni na dobivanje sredstava, oni uvelike ovise o samostalnom financiranju, te imaju mogućnosti aplicirati na razne natječajne planiranih programa lokalne razine koji su financirani iz proračuna. To mogu biti programi financiranja trenera, sportaša, materijalnih uvjeta, organiziranja događaja ali ključno je da klub mora samostalno prijaviti natječajne ako misli da zadovoljava kriterije te čekati rezultate samih natječaja da bi eventualno mogao računati na sredstva.

Za primjer izvora financiranja iz proračuna lokalne jedinice zbog prigodne veličine i transparentnosti uzet je Grad Zagreb koji je kroz Sportski savez grada Zagreba u 2018. godini veslanju namijenio ukupno 2.340.477 kuna kroz kategorije prikazane u tablici 5.⁴⁸

Tablica 5. Prihodi Veslačkog saveza Zagreba od strane Grada Zagreba u 2018. godini.

Sportske priredbe gradskog značaja	100.000
Korištenje sportskih objekata - trening sportaša	280.000
Stručni rad profesionalni i materijalna prava	1.173.023
Natjecanje sportaša	370.000
Stručni tajnici profesionalni i materijalna prava	253.704
Materijalni izdaci saveza	30.000
Potporna za povremeni stručni rad	80.000
Izdaci za financijski servis saveza	53.750
Σ	2.340.477

Izvor: samostalna izrada prema <http://www.zgsport.hr/files/programi-pravilnici/raspored-plana-sredstava-za-sufinanciranje-programa-javnih-potreba-u-sportu-grada-zagreba-za-2018.pdf>

Od navedenih sredstava dio u iznosu 1.227.910 je potrošen na rad i projekte Saveza: organiziranje natjecanja (npr. Croatia Open), uredi, dvorane, spremišta opreme, rad trenera, tajnika, administracija itd. Drugi dio sredstava u iznosu 1.112.567 je podjeljeno zagrebačkim veslačkim klubovima prema određenim kriterijima među kojima su zasigurno najvažniji postignuća te brojnost članova. Raspored sredstava po klubovima je prikazan u tablici 6.⁴⁹

⁴⁸ Dostupno na: <http://www.zgsport.hr/files/programi-pravilnici/raspored-plana-sredstava-za-sufinanciranje-programa-javnih-potreba-u-sportu-grada-zagreba-za-2018.pdf> [06. ožujka 2020.]

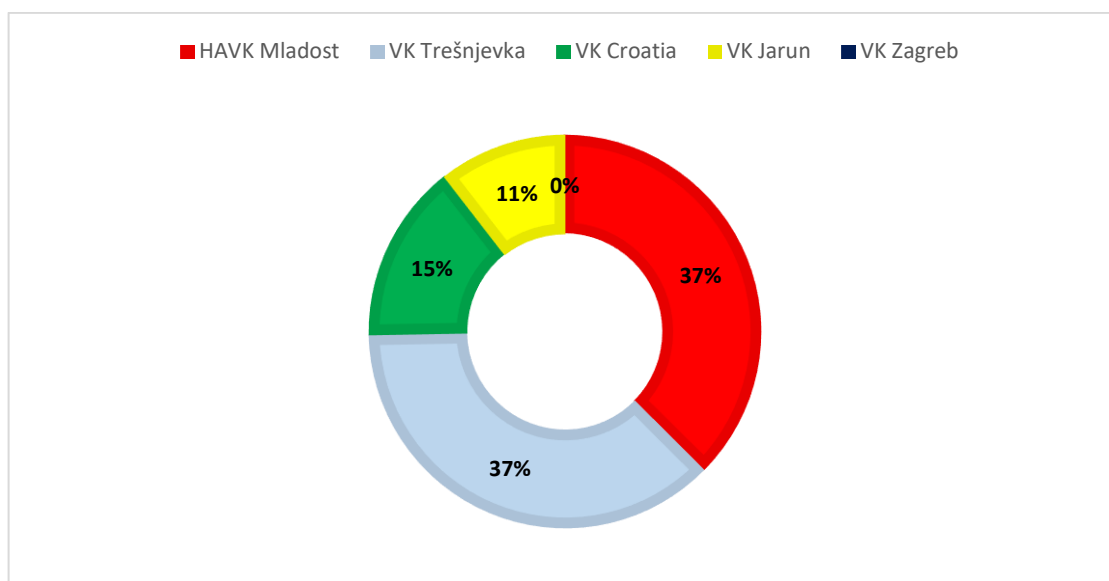
⁴⁹ *Ibid.*

Tablica 6. Raspored sredstava Veslačkog saveza Zagreba po klubovima.

Klub	HRK
HAVK Mladost	416.419
VK Trešnjevka	414.771
VK Croatia	164.112
VK Jarun	117.265
VK Zagreb	0
Σ	1.112.567

Izvor: samostalna izrada prema <http://www.zgsport.hr/files/programi-pravilnici/raspored-plana-sredstava-za-sufinanciranje-programa-javnih-potreba-u-sportu-grada-zagreba-za-2018.pdf>

Slika 7: Raspored sredstava Veslačkog saveza Zagreba po klubovima

Izvor: samostalna izrada prema <http://www.zgsport.hr/files/programi-pravilnici/raspored-plana-sredstava-za-sufinanciranje-programa-javnih-potreba-u-sportu-grada-zagreba-za-2018.pdf>

4.3. Analiza financijskih izvještaja i odabrani financijski pokazatelji veslačkih klubova

Sa službenih mrežnih stranica Ministarstva Financija Republike Hrvatske preuzeti su izvještaji o financijskom položaju te izvještaji o dobiti dvadeset i jednog veslačkog kluba za godine 2016., 2017. i 2018. Na temelju tih podataka izrađena je analiza prikazana u nastavku.

Kumulativni prihodi prikazanih klubova u 2018. godini iznose 9,8 milijuna kuna što je za 0,9 milijuna više od 2016. godine te za 0,5 milijuna više od 2017. godine. Među njima najveću vrijednost ima VK Trešnjevka sa 1,5 milijuna u 2018., dok najmanju vrijednost od 5 tisuća kn ima VK Sava.

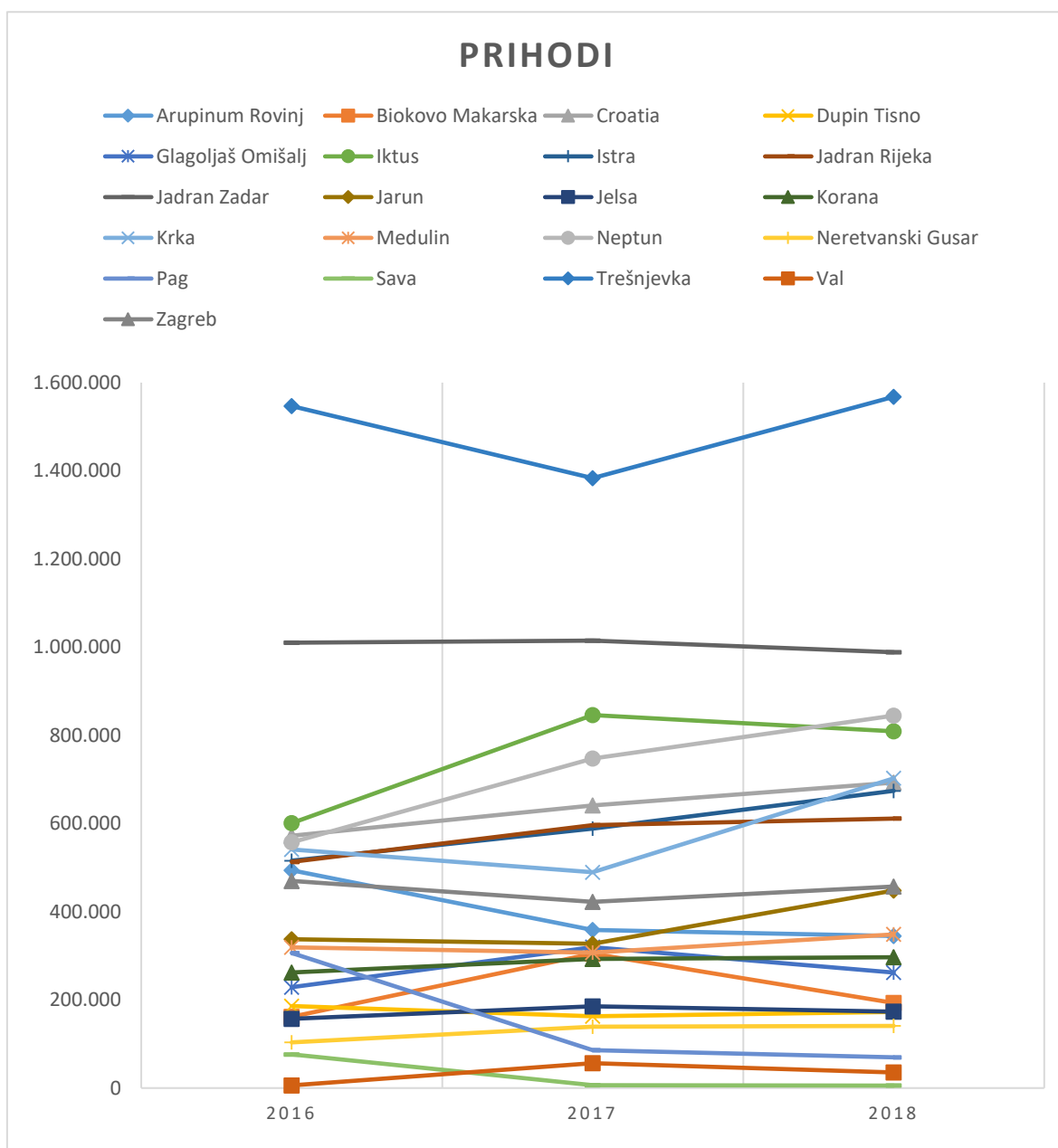
Klubovi prihode većinski ostvaruju iz donacija iz proračuna ili od lokalnih vlasti. Također česti su prihodi od donacija trgovačkih društava, prihodi od zakupa i iznajmljivanja nefinancijske imovine, te prihodi od članarina i članskih doprinosa.

Tablica 7. Prihodi veslačkih klubova.

		PRIHODI		
		2016	2017	2018
1.	Arupinum Rovinj	493.894	358.284	344.958
2.	Biokovo Makarska	161.632	304.850	193.288
3.	Croatia	572.267	641.016	692.791
4.	Dupin Tisno	185.995	162.788	172.336
5.	Glagoljaš Omišalj	228.789	319.485	262.051
6.	Iktus	600.916	845.982	809.424
7.	Istra	515.735	588.204	674.140
8.	Jadran Rijeka	512.979	596.582	611.123
9.	Jadran Zadar	1.010.297	1.014.828	988.449
10.	Jarun	337.210	327.235	448.118
11.	Jelsa	157.046	185.397	173.621
12.	Korana	262.134	292.620	296.692
13.	Krka	541.322	489.544	702.458
14.	Medulin	319.422	307.019	348.483
15.	Neptun	557.316	747.518	844.793
16.	Neretvanski Gusar	103.641	139.212	140.901
17.	Pag	306.297	86.250	69.700
18.	Sava	76.368	6.780	5.550
19.	Trešnjevka	1.546.999	1.383.319	1.567.843
20.	Val	6.000	56.380	35.400
21.	Zagreb	469.802	422.315	456.840
Σ		8.966.061	9.275.608	9.838.959

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Slika 8: Prihodi veslačkih klubova.

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Vidljivo je iz priloženog grafa da su prihodi najznačajnije pali veslačkim klubovima Pag i Arupinum Rovinj i to u 2017. godini u odnosu na 2016. te su na približnom nivou ostali i u narednoj 2018. godini. Što se tiče rasta predvodnici su Iktus i Neptun također u 2017. u odnosu na 2016. godinu, bez velikih promjena u 2018. godini.

Rashodi visinom prate prihode pa tako u 2018. iznose ukupno 9,5 milijuna, dok za 2016. i 2017. iznose 8,6 odnosno 8,9 milijuna kuna.

Kada promatramo podkategorije rashoda uočavamo da su najveći iznosi na rashodima za usluge, rashodima za materijal i energiju te na rashodima za plaće za redovan rad.

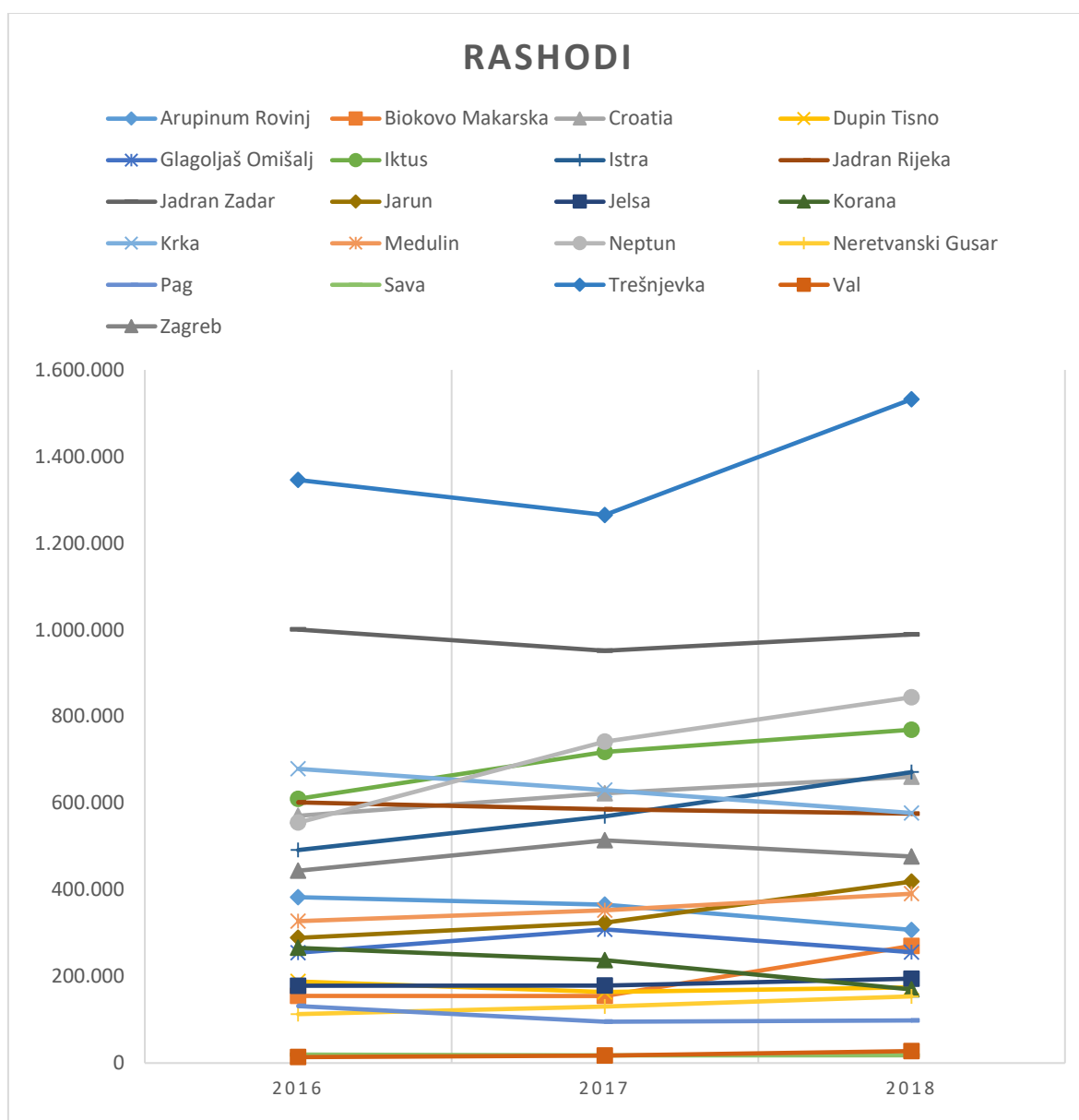
Ako uspoređujemo prihode i rashode u 2018. godini, najpovoljniji omjer ima VK Korana s ukupno 126 tisuća kuna većim приходima, Krkin suficit je 125 tisuća kuna, zatim slijedi Iktus sa 39 tisuća kuna. Od 9 klubova koji posluju s deficitom, najnepovoljnije je godinu završio VK Biokovo Makarska sa 77 tisuća kuna negativnog predznaka, Medulin je 42 tisuće kuna u deficitu a zatim slijedi Pag s 28 tisuća kuna deficita. Kumulativno gledano klubovi su u 2018. godini napravili ukupno 261.520 kuna suficita.

Tablica 8. Rashodi veslačkih klubova.

		RASHODI		
		2016	2017	2018
1.	Arupinum Rovinj	382.806	365.345	307.282
2.	Biokovo Makarska	154.797	154.767	270.452
3.	Croatia	570.704	622.302	660.939
4.	Dupin Tisno	188.193	163.967	174.592
5.	Glagoljaš Omišalj	254.710	308.466	255.884
6.	Iktus	609.917	718.346	769.465
7.	Istra	491.664	569.544	671.399
8.	Jadran Rijeka	601.646	585.744	575.688
9.	Jadran Zadar	1.000.682	951.660	989.634
10.	Jarun	288.918	323.949	418.840
11.	Jelsa	178.422	178.945	194.719
12.	Korana	265.751	237.391	169.874
13.	Krka	679.093	630.390	577.121
14.	Medulin	327.494	352.464	390.793
15.	Neptun	554.933	741.922	844.342
16.	Neretvanski Gusar	112.920	130.611	153.882
17.	Pag	131.473	95.403	98.150
18.	Sava	19.507	17.646	18.030
19.	Trešnjevka	1.346.046	1.265.136	1.532.283
20.	Val	13.702	17.102	27.538
21.	Zagreb	443.844	514.028	476.532
Σ		8.617.222	8.945.128	9.577.439

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Slika 9: Rashodi veslačkih klubova.

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Priloženi graf nam pokazuje konstantan rast rashoda kod veslačkih klubova Iktus, Neptun, Croatia, Istra, Medulin, Jarun, dok su konstantan pad u rashodima promatranih godina doživjeli veslački klubovi Krka, Korana i Arupinum Rovinj.

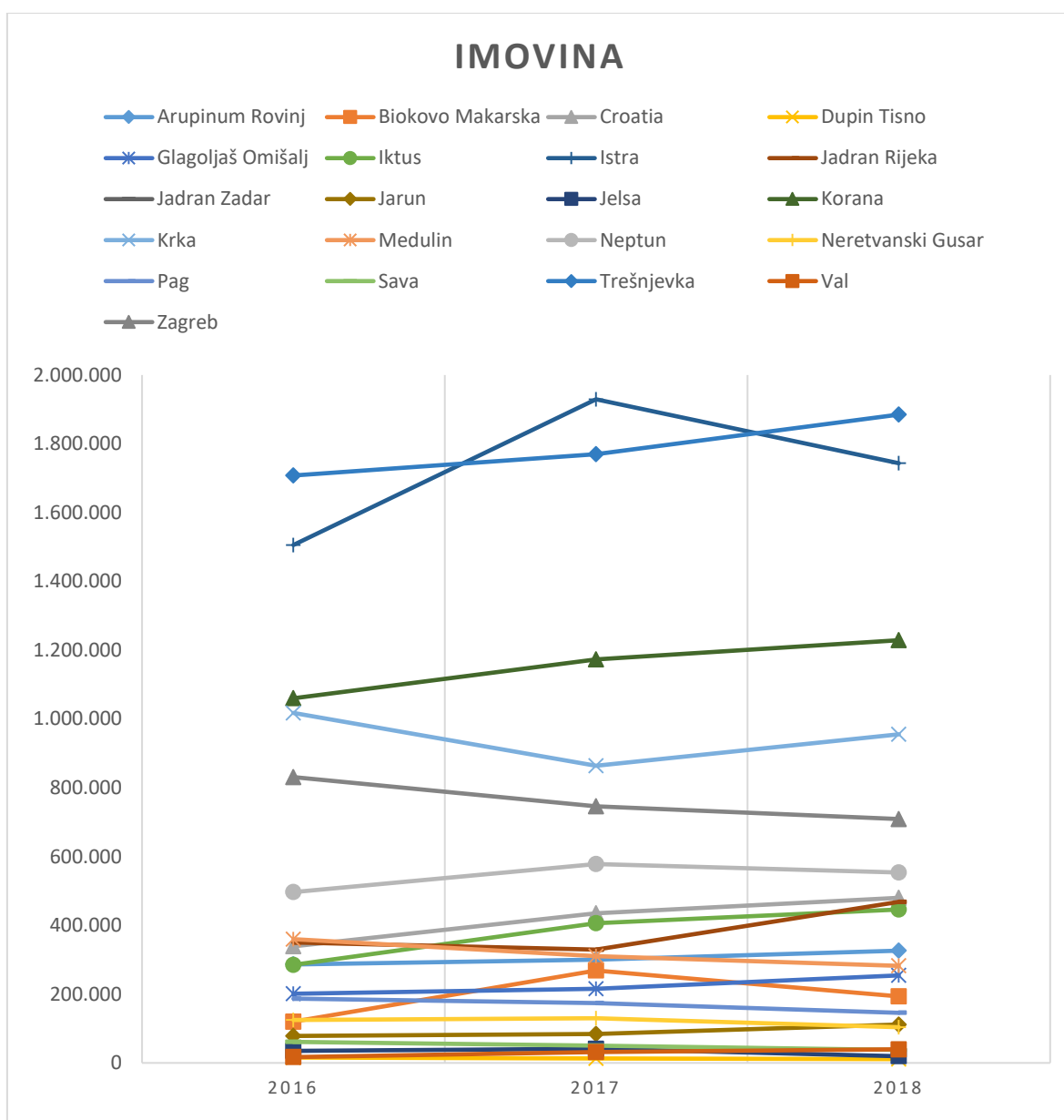
Ukupna imovina veslačkih klubova Republike Hrvatske na kraju 2018. godine iznosi 12,5 milijuna kuna. U odnosu na 2016. je narasla za 1 milijun kuna, a u odnosu na 2017. svega 0,15 milijuna kuna. Uz prosjek po klubu od 0,6 milijuna kuna imovine u 2018. godini, najveću imaju klubovi redom Jadran Zadar 2,5 milijuna kuna, Trešnjevka 1,9 milijuna kuna te Istra 1,7 milijuna kuna.

Tablica 9. Imovina veslačkih klubova.

IMOVINA				
		2016	2017	2018
1.	Arupinum Rovinj	286.329	300.392	326.421
2.	Biokovo Makarska	120.046	268.654	193.353
3.	Croatia	339.053	434.993	480.061
4.	Dupin Tisno	15.706	12.674	11.110
5.	Glagoljaš Omišalj	201.114	215.878	254.532
6.	Iktus	285.157	406.015	446.075
7.	Istra	1.505.835	1.929.501	1.743.850
8.	Jadran Rijeka	350.086	329.484	468.280
9.	Jadran Zadar	2.478.947	2.488.932	2.447.413
10.	Jarun	78.454	84.555	111.603
11.	Jelsa	34.941	41.130	19.479
12.	Korana	1.060.177	1.173.521	1.229.039
13.	Krka	1.017.619	863.987	955.264
14.	Medulin	359.862	310.117	282.305
15.	Neptun	496.662	578.261	553.666
16.	Neretvanski Gusar	124.803	129.954	103.875
17.	Pag	186.999	174.145	145.695
18.	Sava	61.231	50.334	37.807
19.	Trešnjevka	1.707.919	1.769.441	1.885.013
20.	Val	16.926	31.763	39.624
21.	Zagreb	831.054	745.710	709.057
	Σ	11.558.920	12.339.441	12.443.522

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Slika 10: Imovina veslačkih klubova.

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Kontinuirani rast u imovini kroz promatrane godine su pokazali Trešnjevka, Korana i Croatia, dok je pad vidljiv kod Zagreba, Paga i Save. Skok u aktivi Istre je posljedica kupnje čamaca koja je objašnjena kasnije u tekstu.

Ukupne obveze svih klubova na kraju 2018. godine čine svega 17% ukupne pasive a najveći udio obveza u pasivi imaju klubovi Medulin, Jadran Rijeka, Dupin Tisno te Croatia s postocima redom 37%, 45%, 77%, 40%.

Obveze veslačkih klubova čine manji dio ukupne pasive. Razlog leži u prirodi poslovanja klubova kao neprofitnih organizacija koje se rijetko zadužuju, kako zbog izostanka potrebe za investicijskim aktivnostima, tako i zbog relativno ažurnog plaćanja dobavljačima i radnicima. Najveću obvezu u odnosu na vlastiti izvor nalazimo kod Neretvanskog Gusara gdje je u 2016. godini 51% pasive bio na strani obveza, da bi na kraju 2017. iznosio 46% te konačno na kraju 2018. godini 45%. U razgovoru sa predsjednikom nadzornog odbora kluba, dobivena je informacija da je zaduženje ostvareno s namjenom kupnje polovnog osmerca iz Hamburga za koji je s obzirom na veličinu i financijsku moć kluba bilo potrebno zadužiti se s posljedično prikazanim vrijednostima u pasivi.

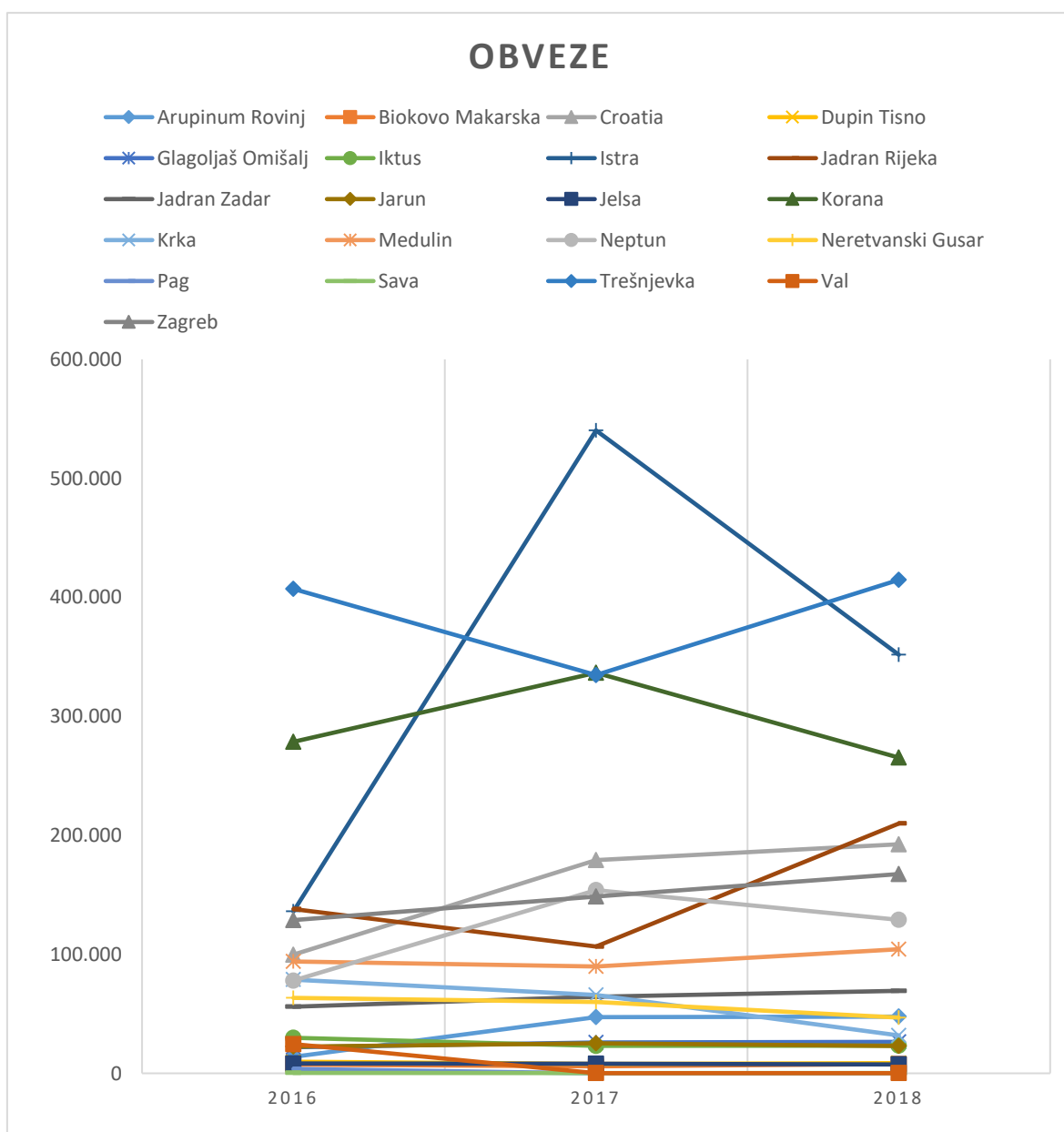
Tablica 10. Obveze veslačkih klubova.

OBVEZE				
		2016	2017	2018
1.	Arupinum Rovinj	13.870	47.142	47.645
2.	Biokovo Makarska	7.365	5.891	7.753
3.	Croatia	99.708	179.261	192.477
4.	Dupin Tisno	9.754	7.902	8.595
5.	Glagoljaš Omišalj	21.929	25.802	26.430
6.	Iktus	29.861	23.082	23.182
7.	Istra	136.051	540.251	351.857
8.	Jadran Rijeka	137.988	106.548	209.909
9.	Jadran Zadar	55.965	64.387	69.315
10.	Jarun	22.422	25.237	23.007
11.	Jelsa	8.289	8.025	7.472
12.	Korana	278.478	336.593	265.293
13.	Krka	78.692	65.905	31.846
14.	Medulin	94.079	89.779	104.278
15.	Neptun	77.933	153.935	128.889
16.	Neretvanski Gusar	63.390	59.940	46.842
17.	Pag	3.701	0	0
18.	Sava	349	318	272
19.	Trešnjevka	407.052	334.681	414.694
20.	Val	24.575	134	134
21.	Zagreb	128.747	148.632	167.445
Σ		1.700.198	2.223.445	2.127.335

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Iz slike 10 vidljiv je drastičan skok u obvezama Veslačkog kluba Istra koji se odnosi na kategoriju Obveza za kredite u zemlji. Skok se dogodio u 2017. godini na kraju koje spomenuta kategorija iznosi 540 tisuća u odnosu na početak godine kada je ta stavka iznosila 136 tisuća kuna. U razgovoru s tajnikom Veslačkog kluba Istra dobivene su informacije da se radi o kreditu za 5 novih čamaca marke Filippi za koje je podignut kredit na 5 godina. S obzirom na pad iznosa na kraju 2018. godine možemo zaključiti da se kredit uspješno servisira.

Slika 11: Obveze veslačkih klubova.

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

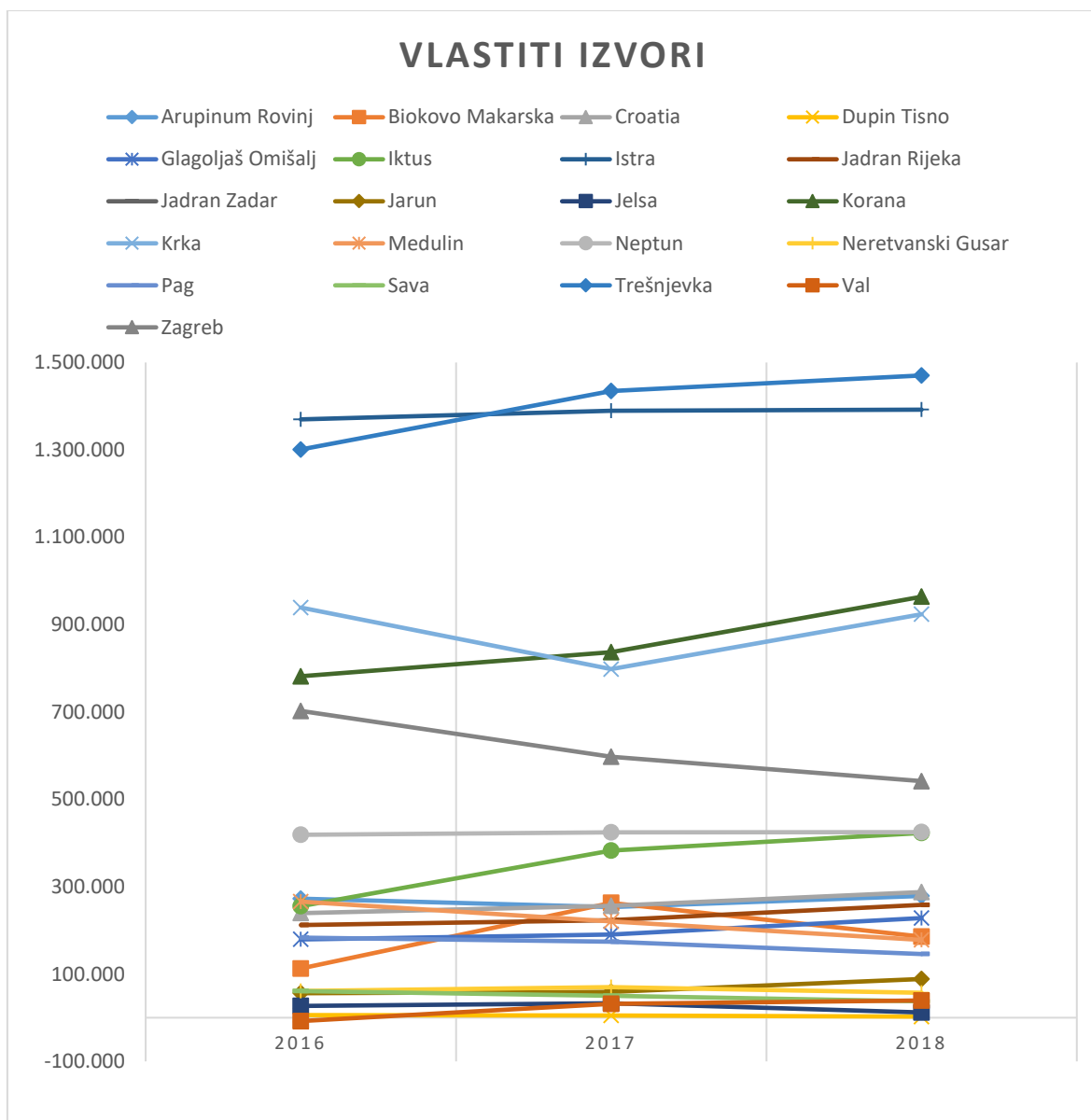
Vlastiti izvori čine glavninu pasive veslačkih klubova. Iz financijskih izvještaja je nemoguće saznati dodatne informacije s obzirom da nisu prikazane sastavnice glavne kategorije. Ono što možemo vidjeti iz slike broj 11 je da nema velikih odstupanja između godina za pojedini klub tj da su vlastiti izvori stabilni iz godine u godinu.

Tablica 11. Vlastiti izvori veslačkih klubova.

VLASTITI IZVORI				
		2016	2017	2018
1.	Arupinum Rovinj	272.459	253.250	278.775
2.	Biokovo Makarska	112.681	262.764	185.600
3.	Croatia	239.345	255.732	287.584
4.	Dupin Tisno	5.952	4.772	2.515
5.	Glagoljaš Omišalj	179.184	190.076	228.101
6.	Iktus	255.297	382.933	422.892
7.	Istra	1.369.784	1.389.250	1.391.993
8.	Jadran Rijeka	212.098	222.936	258.371
9.	Jadran Zadar	2.422.982	2.424.545	2.378.099
10.	Jarun	56.032	59.318	88.596
11.	Jelsa	26.652	33.105	12.007
12.	Korana	781.700	836.929	963.747
13.	Krka	938.927	798.081	923.418
14.	Medulin	265.783	220.338	178.028
15.	Neptun	418.729	424.325	424.777
16.	Neretvanski Gusar	61.412	70.013	57.032
17.	Pag	183.298	174.145	145.695
18.	Sava	60.882	50.016	37.535
19.	Trešnjevka	1.300.867	1.434.760	1.470.320
20.	Val	-7.650	31.628	39.490
21.	Zagreb	702.306	597.079	541.612
	Σ	9.858.720	10.115.995	10.316.187

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Slika 12: Vlastiti izvori veslačkih klubova.

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

Vidljivo je da u promatranim godinama rast bilježe Korana, Iktust i Trešnjevka, a pad Zagreb, Medulin i Pag.

U nastavku su izračunati izabrani ukupni pokazatelji poslovanja veslačkih klubova. Koeficijent tekuće likvidnosti pokazuje omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza a zanimljiv je jer pokazuje je li subjekt sposoban pravodobno platiti svoje obveze u kojem slučaju bi trebao iznositi više od 2⁵⁰. Za potrebe analize financijsku imovinu treba smatrati kratkotrajnom jer u financijskim izvještajima prikazanim na mrežnim stranicama ministarstva financija nema podijele po kratkotrajnim i dugotrajnim financijskim sredstvima. Također i obveze treba smatrati kratkoročnima. Zato izračun treba tumačiti s oprezom. Tekuća likvidnost Hrvatskih veslačkih klubova iznosi 0,95 u 2016., 0,88 u 2017., te 1,01 u 2018. godini.

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje omjer novca i kratkoročnih obveza – koliki se dio kratkoročnih obveza može podmiriti raspoloživim novcem.⁵¹ U promatranim godinama promatrani klubovi mogu trenutno podmiriti 49%, 45% te 50% obveza.

Tablica 12. Izračun koeficijenata tekuće i trenutne likvidnosti.

	Koeficijent tekuće likvidnosti			Koeficijent trenutne likvidnosti		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
1. Arupinum Rovinj	1,30	1,06	2,71	0,77	0,82	0,54
2. Biokovo Makarska	3,69	19,21	7,78	3,69	19,21	7,65
3. Croatia	0,69	1,01	1,12	0,33	0,24	0,38
4. Dupin Tisno	0,87	0,69	0,45	0,86	0,68	0,44
5. Glagoljaš Omišalj	1,16	0,27	3,25	1,16	0,17	1,14
6. Iktus	2,92	7,37	5,49	0,29	2,30	1,94
7. Istra	0,16	0,17	0,08	0,14	0,09	0,02
8. Jadran Rijeka	1,60	2,20	1,11	0,72	1,35	0,46
9. Jadran Zadar	3,00	3,61	3,18	2,76	2,27	2,56
10. Jarun	1,58	1,93	3,35	1,23	1,66	3,15
11. Jelsa	1,57	3,04	1,06	1,57	3,04	1,03
12. Korana	0,07	0,11	0,18	0,07	0,08	0,14
13. Krka	1,30	1,67	3,46	0,95	0,76	3,23
14. Medulin	0,31	0,19	0,56	0,27	0,13	0,10
15. Neptun	0,92	0,24	0,43	0,40	0,24	0,32
16. Neretvanski Gusar	0,01	0,66	0,28	0,01	0,54	0,13
17. Pag	2,20	0,00	0,00	2,20	0,00	0,00
18. Sava	12,54	17,13	17,98	7,40	3,75	17,98
19. Trešnjevka	1,27	1,32	1,22	0,40	0,33	0,36
20. Val	0,69	182,24	258,67	0,16	85,00	145,77
21. Zagreb	1,18	0,46	0,46	0,68	0,27	0,18

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

⁵⁰ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008) *Analiza financijskih izvještaja*. Masmedia, str 249.

⁵¹ Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L., *op. cit.*, str. 249.

Koeficijent zaduženosti je omjer ukupnih obveza i ukupne imovine a govori o strukturi pasive, tj koliko je imovine financirano iz tuđega kapitala⁵². Vrijednosti 0,14, 0,18 i 0,17 u našem slučaju su dobri pokazatelji jer je imovina značajno veća od obveza promatranih veslačkih klubova.

Koeficijent financiranja kao omjer ukupnih obveza i glavnice pokazuje kolika je mogućnost podmirivanja obveza vlastitim kapitalom⁵³ gdje bi pokazatelji veći od 2 bili minimalno konzervativni u smislu zaduživanja. S obzirom na to da analiziramo neprofitne organizacije, koje drukčije funkcioniraju od profitnih, nije neobično da su izrazito malo zadužene, pa tako koeficijent financiranja za 2016. iznosi 0,17 a u naredne dvije godine je 0,22 odnosno 0,21.

Tablica 13. Izračun koeficijenata zaduženosti i financiranja.

	Koeficijent zaduženosti			Koeficijent financiranja		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
1. Arupinum Rovinj	0,05	0,16	0,15	0,05	0,19	0,17
2. Biokovo Makarska	0,06	0,02	0,04	0,07	0,02	0,04
3. Croatia	0,29	0,41	0,40	0,42	0,70	0,67
4. Dupin Tisno	0,62	0,62	0,77	1,64	1,66	3,42
5. Glagoljaš Omišalj	0,11	0,12	0,10	0,12	0,14	0,12
6. Iktus	0,10	0,06	0,05	0,12	0,06	0,05
7. Istra	0,09	0,28	0,20	0,10	0,39	0,25
8. Jadran Rijeka	0,39	0,32	0,45	0,65	0,48	0,81
9. Jadran Zadar	0,02	0,03	0,03	0,02	0,03	0,03
10. Jarun	0,29	0,30	0,21	0,40	0,43	0,26
11. Jelsa	0,24	0,20	0,38	0,31	0,24	0,62
12. Korana	0,26	0,29	0,22	0,36	0,40	0,28
13. Krka	0,08	0,08	0,03	0,08	0,08	0,03
14. Medulin	0,26	0,29	0,37	0,35	0,41	0,59
15. Neptun	0,16	0,27	0,23	0,19	0,36	0,30
16. Neretvanski Gusar	0,51	0,46	0,45	1,03	0,86	0,82
17. Pag	0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00
18. Sava	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
19. Trešnjevka	0,24	0,19	0,22	0,31	0,23	0,28
20. Val	1,45	0,00	0,00	-3,21	0,00	0,00
21. Zagreb	0,15	0,20	0,24	0,18	0,25	0,31

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

⁵² *Ibid.*, str. 250.

⁵³ *Ibid.*

Za prikazivanje brzine cirkulacije u poslovnom procesu izračunat je jedan od pokazatelja aktivnosti pod nazivom koeficijent obrta ukupne imovine tako da smo stavili u omjer ukupni prihod i ukupnu imovinu.⁵⁴ Rezultat nam govori koliki prihod donosi jedinica imovine. U našem slučaju to je ispalo za 2016. godinu 0,77 te za naredne dvije godine 0,75 odnosno 0,79.

Za prikazivanje ekonomičnosti veslačkih klubova u promatranim godinama koristi se omjer ukupnih prihoda i ukupnih rashoda. Rezultat nam govori koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda: 1,04 za 2016. i 2017. te 1,03 za 2018. godinu.

Izračunati pokazatelji za sve veslačke klubove prikazuju stabilno i uravnoteženo poslovanje bez velikih oscilacija u promatranim godinama što nije neobično za sportske klubove odnosno neprofitne organizacije koje se ne zadužuju, već „žive“ od svog rada.

Tablica 14. Izračun koeficijenta obrta ukupne imovine i ekonomičnosti ukupnog poslovanja

	Koefic. obrta uk imovine			Ekonomičnost uk poslovanja		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
1. Arupinum Rovinj	1,72	1,19	1,06	1,29	0,98	1,12
2. Biokovo Makarska	1,35	1,13	1,00	1,04	1,97	0,71
3. Croatia	1,69	1,47	1,44	1,00	1,03	1,05
4. Dupin Tisno	11,84	12,84	15,51	0,99	0,99	0,99
5. Glagoljaš Omišalj	1,14	1,48	1,03	0,90	1,04	1,02
6. Iktus	2,11	2,08	1,81	0,99	1,18	1,05
7. Istra	0,34	0,30	0,39	1,05	1,03	1,00
8. Jadran Rijeka	1,47	1,81	1,31	0,85	1,02	1,06
9. Jadran Zadar	0,41	0,41	0,40	1,01	1,07	1,00
10. Jarun	4,30	3,87	4,02	1,17	1,01	1,07
11. Jelsa	4,49	4,51	8,91	0,88	1,04	0,89
12. Korana	0,25	0,25	0,24	0,99	1,23	1,75
13. Krka	0,53	0,57	0,74	0,80	0,78	1,22
14. Medulin	0,89	0,99	1,23	0,98	0,87	0,89
15. Neptun	1,12	1,29	1,53	1,00	1,01	1,00
16. Neretvanski Gusar	0,83	1,07	1,36	0,92	1,07	0,92
17. Pag	1,64	0,50	0,48	2,33	0,90	0,71
18. Sava	1,25	0,13	0,15	3,91	0,38	0,31
19. Trešnjevka	0,91	0,78	0,83	1,15	1,09	1,02
20. Val	0,35	1,78	0,89	0,44	3,30	1,29
21. Zagreb	0,57	0,57	0,64	1,06	0,82	0,96

Izvor: Financijska izvješća veslačkih klubova

⁵⁴ *Ibid.*, str. 251.

5. ZAKLJUČAK

Veslački klubovi u Hrvatskoj organizacijom i financiranjem prate veslačke klubove u ostatku Europe. Radi se o udrugama neprofitnog karaktera koje promiču veslački sport te se financiraju iz proračunskih izvora te samostalnih djelatnosti. Za proračunska sredstva se kandidiraju putem raznih programa potpora za športskih rad kroz koje ovisno o programu dobivaju namjenska sredstva za materijalne troškove, trošak rada trenera, administrativnog osoblja itd. Što se samostalnih izvora tiče, možemo reći da svi imaju prihode od članarina članova, a onda ovisno o klubu može se raditi o donacijama ili drugim djelatnostima kako bi ostvarili samoodrživost. Klubovi se ne mogu osloniti isključivo na proračunska sredstva. Moraju imati stabilne samostalne izvore financiranja da bi s rezultatima i veličinom ostvarili i pravo na značajnija proračunska sredstva. To može biti problem jer bez sredstava nema rezultata a bez rezultata nema sredstava.

Troškovi klubova se odnose na operativu – plaće, administracija, režije. Kroz promatrane godine klubovi pokazuju stabilnost u svojim prihodima i troškovima, te stanju imovine i obveza. Možemo reći da je to odraz neprofitnog karaktera i usmjernost na svoju športsku djelatnost.

Popis literature

1. Borrmann, J., Fichtinger, M., Grohall, G., Helmenstein, C., Kleissner, A., Kerschbaum, F., Krabb, P., Scholtes-Dash, K. (2015) *The impact of lotteries as a funding source for European sport*. Dostupno na https://www.european-lotteries.org/system/files/document/3491/files/151113ellotteriesfundingsourcesport_fullreport.pdf [06.08.2017.]
2. Breuer, C., Hoekman, R., Nagel, S., van der Werff, H. (eds.) (2015) *Sport clubs in Europe: A cross-national comparative perspective*. Cham: Springer International Publishing AG.
3. British Rowing. (2015) *Club structures*. Dostupno na: <https://www.britishrowing.org/wp-content/uploads/2015/09/Club-Structures.pdf> [06.08.2017.]
4. British Rowing Limited. (2015) *Directors' report and financial statements for the year ended 31 March 2015*. Dostupno na <https://www.britishrowing.org/wp-content/uploads/2015/09/Directors-Report-and-Financial-Statements-2015.pdf> [07.08.2017.]
5. Dansk Forening for Rosport. (2017) *Budget DFfR 2017/2018*. Dostupno na <https://roning.dk/wp-content/uploads/2016/10/Budget-2017-2018-til-HGF.pdf> [07.08.2017.]
6. Federation Francaise d'Aviron. (2015) *Comptabilite analytique 2014*. Dostupno na http://avironfrance.fr/medias/downloads/ffaviron-proces-verbal-comite-directeur-2015-02-06-annexe-2_871956791.pdf [07.08.2017.]
7. Guernsey Rowing Club LGB. (2016) *Annual report and unaudited financial statements for the year ended 30 September 2016*. Dostupno na <http://www.guernseyrowingclub.org.gg/financials> [07.08.2017.]
8. Hörmann, A. (2015) German sports funding 'not transparent'. *Deutsche Welle*. Dostupno na <http://www.dw.com/en/german-sports-funding-not-transparent/a-18269424> [06.08.2017.]
9. Ibsen, B., Nichols, G., Elmoose-Østerlund, K. (2016) *Sports club policies in Europe: A comparison of the public policy context and historical origins of sports clubs across ten European countries*. Odense: University of Southern Denmark.

10. La Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron [FISA]. (2014) *National federations*. Lausanne: FISA. Dostupno na <http://www.worldrowing.com/fisa/national-federations/> [07.08.2017.]
11. La Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron [FISA]. (2016) *Olympic games: Competition information*. Lausanne: FISA. Dostupno na <http://www.worldrowing.com/events/competition/olympic-games> [07.08.2017.]
12. La Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron [FISA]. (2017) *Recent results*. Lausanne: FISA. <http://www.worldrowing.com/events/results> [07.08.2017.]
13. Methodological Centre for Vocational Education and Training. (2008) *Study of sports sector: Research report on skill needs*. Vilnius: Methodological Centre for Vocational Education and Training.
14. Pacary, C. (2015) *Sports: Un budget qui fait grincer des dents à gauche*. Dostupno na http://www.lemonde.fr/sport/article/2015/10/02/budget-quasi-stable-en-2016-pour-les-sports_4781159_3242.html [06.08.2017.]
15. Sport et Citoyenneté. (2015) *A "European model" of sports funding?* Dostupno na <https://sportetcitoyennete.blogactiv.eu/2015/08/24/a-european-model-of-sports-funding/> [06.08.2017.]
16. Sport Ireland (2016) *2016 Sport Ireland sports investment*. Dostupno na <http://www.rowingireland.ie/wp-content/uploads/2016/02/Sport-Ireland-Sports-Investment-2016.pdf> [07.08.2017.]
17. UK Sport. (2017) *Rowing: 2017-2020 Funding*. Dostupno na <http://www.uksport.gov.uk/sports/olympic/rowing> [06.08.2017.]
18. Wigglesworth, N. (2013) *The social history of English rowing*. Oxon: Routledge.
19. World Bank Group. (2016) *Population, total*. Washington, DC: World Bank Group. Dostupno na <http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL> [08.08.2017.]
20. Bartoluci M., Škorić S. (2009) *Menadžment u sportu*. Odjel za izobrazbu trenera Društvenog veleučilišta u Zagrebu Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebuž
21. Žager K., Mamić Sačer I., Sever S., Žager L. (2008) *Analiza financijskih izvještaja*. Masmedia.

Popis tablica

Tablica 1. Ulaganja u sport izražen kao postotak bruto domaćeg proizvoda, 2014. godina

Tablica 2. Popis klubova u Republici Hrvatskoj.

Tablica 3. Popis registriranih veslača po klubovima u 2018. godini.

Tablica 4. Struktura prihoda Hrvatskog veslačkog saveza od strane Hrvatskog olimpijskog odbora.

Tablica 5. Prihodi Veslačkog saveza Zagreba od strane Grada Zagreba u 2018. godini.

Tablica 6. Raspored sredstava Veslačkog saveza Zagreba po klubovima.

Tablica 7. Prihodi veslačkih klubova.

Tablica 8. Rashodi veslačkih klubova.

Tablica 9. Imovina veslačkih klubova.

Tablica 10. Obveze veslačkih klubova.

Tablica 11. Vlastiti izvori veslačkih klubova.

Tablica 12. Izračun koeficijenata tekuće i trenutne likvidnosti.

Tablica 13. Izračun koeficijenata zaduženosti i financiranja.

Tablica 14. Izračun koeficijenta obrta ukupne imovine i ekonomičnosti ukupnog poslovanja